

**UCHWAŁA NR 141/XXIII/13
RADY GMINY NOWA BRZEŹNICA**

z dnia 26 listopada 2013 r.

w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 i 645) oraz art.12 ust.1 i art.27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, poz. 951 i poz. 1445 oraz z 2013 r. poz. 21 i poz. 405) Rada Gminy Nowa Brzeźnica uchwala:

§ 1. Zmienia się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica przyjęte uchwałą Nr 34/VI/03 Rady Gminy Nowa Brzeźnica z dnia 30 września 2003 r.

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) ujednolicony tekst studium stanowiący załącznik nr 1;
- 2) ujednolicony rysunek studium w skali 1: 25 000 stanowiący załącznik nr 2: „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Nowa Brzeźnica o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wyłożonego do publicznego wglądu od dnia 17 czerwca do dnia 29 lipca 2013 roku, nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Nowa Brzeźnica.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowa Brzeźnica.

§ 4. Wójt Gminy Nowa Brzeźnica zapewni:

- 1) udostępnienie zainteresowanym wglądu do studium i udzielanie odpowiednich informacji;
- 2) podanie do publicznej wiadomości danych o studium, zgodnie z wymogami art. 21 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jolanta Bednarska

Urząd Gminy Nowa Brzeźnica

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Gminy NOWA BRZEŹNICA

Tekst studium ujednolicony, sporządzony na podstawie:

części tekstowej – załącznika do uchwały Rady Gminy Nowa Brzeźnica Nr 34/VI/03 Rady Gminy Nowa Brzeźnica z dnia 30 września 2003r. w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica, uzupełnionego o pojedyncze ustalenia, mające na celu umożliwienie lokalizację siłowni wiatrowych w strefie terenów otwartych w rejonie miejscowości Dworszowice Kościelne, Dubidze, Nowa Brzeźnica, Stara Brzeźnica, Konstantynów.

Załącznik nr 1 do uchwały Nr 141/XXIII/13 Rady Gminy Nowa Brzeźnica z dnia 26.11.2013 roku

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. STRATEGIA ROZWOJU	4
1.1 CELE ROZWOJU	4
1.2 PROGNOZOWANIE ZMIANY DO ROKU 2010	4
2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU	6
3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	22
3.1 OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	22
3.2 STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ	22
4. POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO	26
4.1 POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	26
4.2 POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	27
5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	29
6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	30
7. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI	34
8. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH WIELKOPOWIERZCHNIOWYCH	34
9. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ O ZNACZENIU LOKALNYM	34
10. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA OBJĘTE OBOWIAZKIEM SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	35
11. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	35
12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	35
13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	35
14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	36
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	36
16. INNE OBSZARY PROBLEMOWE	36
17. UZASADNIENIE	37

WPROWADZENIE

I. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica została opracowana zgodnie z:

- zasadami określonymi w rozdz. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.),
- zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233),
- oraz w oparciu o uchwałę nr 131/XXVII/2010 Rady Gminy w Nowej Brzeźnicy z dnia 22 czerwca 2010 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica”.

II. Elaborat „ Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica” składa się z:

1. ujednoczonego tekstu studium „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica”.
- 2 ujednoczonego rysunku studium w skali 1 : 25 000 „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Tekst wprowadzony do studium został zapisany pogrubioną czcionką i pochyłym drukiem.

III. Skutki prawne uchwalenia studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowi dokument określający zasady polityki przestrzennej gminy. Z tego powodu jego ustalenia prawne nie mogą zostać zaliczone do norm prawa powszechnie obowiązującego. Ustalenia Studium określają własne zobowiązania władz samorządowych gminy. Podstawowym celem sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest aktualizacja zasad długookresowej polityki rozwoju przestrzennego gminy. Studium jest jedynym dokumentem planistycznym, który kształtuje politykę zagospodarowania przestrzeni na obszarze gminy w dłuższych okresach czasu, z zastrzeżeniem, że każdorazowa istotna zmiana uwarunkowań powinna skutkować zmianą studium tak, aby było ono zawsze aktualną podstawą opracowań planistycznych.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ZGODNIE Z ART. 9 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 ROKU USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM, NIE JEST AKTEM PRAWA MIEJSCOWEGO. USTALENIA STUDIUM SĄ WIĄŻĄCE DLA ORGANÓW GMINY PRZY SPORZĄDZANIU PLANÓW MIEJSCOWYCH.

Niniejsza zmiana STUDIUM uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica ma na celu uzupełnienie przyjętych w STUDIUM - kierunków zagospodarowania przestrzennego o pojedyncze ustalenia, mające na celu umożliwienie lokalizacji siłowni wiatrowych w strefie terenów otwartych rejonie miejscowości Dworszowice Kościelne, Dubidze, Stara i Nowa Brzeźnica, Konstąntynów.

W zmianie STUDIUM podtrzymuje się przyjęte w pierwszej edycji studium... i jej aktualizacji - kierunki, uwarunkowania i cele rozwoju gminy oraz ustalenia (wymienionych poniżej) sporządzonych na jego potrzeby prac studialnych i analitycznych.

Prace studialne i analityczne wykonane dla potrzeb STUDIUM obejmowały:

- ocenę realizacji obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego gminy;
 - analizę zadań i działań o znaczeniu ponadlokalnym wskazanych do realizacji na terenie gminy;
 - analizę wniosków i postulatów zgłoszonych do STUDIUM i jego aktualizacji po ogłoszeniu o przystąpieniu do jego opracowania;
- studia branżowe z zakresu:
- środowiska przyrodniczego i kulturowego,
 - stosunków demograficznych i warunków życia mieszkańców,
 - funkcji gospodarczych (rolnictwo, działalność produkcyjna),
 - zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury technicznej, komunikacji.

1. STRATEGIA ROZWOJU

1.1. Cele rozwoju

Cele główne

1. Osiągnięcie poprawy warunków życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym, a ochroną środowiska przyrodniczo-kulturowego.
2. Promocja gminy, jej walorów i atrakcyjności inwestycyjnej.

Cele strategiczne

1. Pobudzenie aktywności społecznej w sferze działalności gospodarczej, kulturalnej, promocji wykształcenia, w sporcie i rekreacji.
2. Rozwój podstawowej funkcji rolnictwa - poprzez ochronę terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej; organizację przetwórstwa rolno-spożywczego, magazynowania oraz zbytu produktów rolnych.
3. Budowa infrastruktury technicznej umożliwiającej poprawę warunków życia mieszkańców, a także stworzenia terenów uzbrojonych, ofertowych dla potencjalnych inwestorów.
4. Rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego w celu usprawnienia powiązań lokalnych - gminnych z układem zewnętrznym.
5. Promocja potencjału i walorów gminy poprzez wydanie atrakcyjnego folderu.
6. Tworzenie banku terenów ofertowych dla budownictwa letniskowo-rekreacyjnego.
7. Pełne wykorzystanie możliwości rozwoju gminy, leżących w kompetencji władz samorządu terytorialnego.

1.2 Prognozowane zmiany do 2010 roku

Podstawowymi założeniami do prognozowania zmian były:

- stwierdzone w diagnozie stanu tendencje rozwojowe lub regresyjne w zagospodarowaniu przestrzennym i w warunkach życia mieszkańców;
- obowiązek ustawy poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniającego walory środowiska przyrodniczo-kulturowego;
- tendencje przemian społecznych, w tym w strukturze demograficznej mieszkańców (tabela nr I);

PROGNOZOWANE KIERUNKI ZMIAN LUDNOŚCIOWYCH 1997-2010

Lp.	Wyszczególnienie	1997	2010	Tendencje zmian (+)przyrost (-)ubytek
1.	Ludność miasta i gminy (w tyś. osób)	5,3	4,8	-0,5
2.	Ludność według wieku: w % ogółu ludności:			
	• wiek przedprodukcyjny	26	25	-1
	• wiek produkcyjny	52	54	+2
	• wiek poprodukcyjny	22	21	-1
3.	Młodzież w grupie wieku 15-18 lat w %	6,4	5,1	-0,7
4.	Liczba pracujących (poza rolnictwem indywidualnym)			
	• w tyś. osób	2,2	2,0	-0,2
	• w %	1,7	0,9	-0,8
5.	Pracujący w rolnictwie indywidualnym			
	• w tyś. osób	1,7		
	• na 100 ha uż. roln.	24	14	-10
6.	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego liczba niepracujących na 1 pracującego	1,4	1,4	0
7.	Gospodarstwa role			
	• liczba ogółem	945	600	-345
	• średnia wielkość gospodarstwa w ha	5,4	8,2	+302

źródło:

- *Rocznik Statystyczny 1997*;
- *Powszechny Spis Rolny 1996*;
- *2010 r - szacunki własne wg postulowanych zmian.*

1. Założenia programowe gminnego ośrodka usługowego.
 - a) Liczba mieszkańców

w stanie istniejącym 1997r. - 5,3 tys. osób
w perspektywie 2010r. - 4,8 tys. osób

b) Koncentracja usług podstawowych:

w miejscowości gminnej Nowa Brzeźnica jednostki organizacyjne realizujące zadania poziomu gminnego, zgodnie z kompetencjami.

c) Lokalizację i powierzchnię nowych terenów do zainwestowania i ich chłonność projektową zestawiono w tabeli nr 2

2. Warunki życia mieszkańców

Zakłada się następujące kierunki przemian:

- podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców poprzez rozwój oświaty i kształcenia ustawicznego i związanego z tym zainwestowania;
- uporządkowanie gospodarki ściekowej i odpadami dla wszystkich miejscowości;
- przygotowanie terenów dla zabudowy letniskowej i pensjonatowej w rejonach będących już obecnie w zainteresowaniu inwestorów (Prusicko, Zimna Woda);
- zapobieganie rozlewaniu się osadnictwa wzdłuż dróg poprzez wymianę zdekapitalizowanych zasobów mieszkaniowych (około 45% ogółu zasobów) na działkach obecnie zainwestowanych oraz w lukach budowlanych;
- porządkowanie układów urbanistycznych, w tym zabytkowych, poprzez regulację ulic, linii zabudowy, architektury.

3. Działalność gospodarcza

Zakłada się następujące kierunki przemian:

- utrzymanie i wzmocnienie wiodącej funkcji gospodarki rolnej m.in. poprzez: objęcie ochroną i lepsze wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym łąk i pastwisk dla rozwoju hodowli zwierząt;
- ochronę bogatych terenów leśnych zajmujących ok. 5,5 tys. ha (40% pow. gminy), z czego tylko 50% t.j. 2,2 tys. ha jest własnością Lasów Państwowych;
- wskazanie terenów ofertowych dla lokalizacji usług i działalności produkcyjnej i określenie warunków ich lokalizacji i zagospodarowania;
- zalesianie obszarów występowania słabych gleb oraz obszarów śródleśnych.

**BILANS TERENÓW POSTULOWANYCH DO ZABUDOWY
I ZAGOSPODAROWANIA (dane orientacyjne)**

STREFA	Miejscowość	Przeznaczenie terenu pow. w ha
I		Nie występuje
II	Dubidze Dworszowice Kościelne Brzeźnica Nowa i Stara	MN2 – 2,00 MN2 – 9,60 MN2 – 37,00
III	Dubidze Dworszowice Kościelne Wólka Prusicka	P-3 – 6,50 P-2 – 18,50 P-2 – 30,00
IV	Dubidze Zimna Woda Ważne Młyny Prusicko - Moczydła - Rzędowie - Zapole Wólka Prusicka	UTL-2 – 4,00 UTL-2 – 4,30 UTL-2 – 14,00 UTL-2 – 30,00 UTL-2 – 8,00 UTL-2 – 24,00 UTL-2 – 10,50

MN – zabudowa jednorodzinna, P - działalność produkcyjna, UTL - zabudowa pensjonatowa

Po roku 2010 Gmina nie opracowała jak również nie przystąpiła do sporządzenia nowej Strategii Rozwoju Gminy bądź jej aktualizacji.

2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Informacje ogólne

Gmina Nowa Brzeźnica zajmuje powierzchnię 140,00 km², położona jest w południowej części województwa łódzkiego, na terenie powiatu pajęczańskiego. Od północnego-zachodu graniczy z miastem gminą Pajęczno, od północy z gminą Strzelce Wielkie, od wschodu z gminą Ładzice na terenie województwa łódzkiego oraz od południowego-wschodu z gminą Kruszyna, od południa i południowego-zachodu z gminami: Mykanów, Miedźno i Popów położonymi na terenie województwa śląskiego.

Gmina Nowa Brzeźnica posiada charakter typowo rolniczy, dominuje rolnictwo i leśnictwo. Uzupełnieniem jest rekreacja i wypoczynek.

Gminę Nowa Brzeźnica zamieszkuje 4.825 osób (stan na 31.12.2011 r.), gęstość zaludnienia wynosi 62 osoby/km².

Sieć osadniczą stanowi 39 miejscowości skupionych w 15 sołectwach — średnio 134 osoby na miejscowość i 348 osób na sołectwo.

W skład gminy wchodzi 15 sołectw: Dubidze, Dubidze Kolonia, Dworszowice Kościelne, Dworszowice Kościelne Kolonia, Konstantynów, Kuplin Radomszczański, Kuźnica, Łązek, Nowa Brzeźnica, Prusicko, Stara Brzeźnica, Trzebca, Ważne Młyny, Wólka Prusicka.

Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Użytkowanie terenów:

Dominującą funkcją w gminie jest rolnictwo i leśnictwo, funkcją uzupełniającą rekreacja i wypoczynek oraz w mniejszym stopniu mieszkalnictwo i wytwórczość.

Na terenie gminy występuje systematyczny rozwój sieci osadniczej, skutkującej wzrostem powierzchni zajmowanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową, mieszkaniowo – rekreacyjną, rzadziej związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej. W niewielkim stopniu następuje również rozwój funkcji rekreacyjnej i rekreacji indywidualnej (Prusicko, Kuźnica).

Miejscowościami o zauważalnym ruchu budowlanym są: Prusicko, Nowa Brzeźnica, Stara Brzeźnica, Dubidze i Dworszowice Kościelne.

Działalność gospodarcza rozwija się głównie w kierunku drobnej wytwórczości rzemiosła i usług. Najczęściej rozwój terenów mieszkaniowych i usługowych oraz produkcyjno – usługowych odbywa się na użytkach rolnych, wzdłuż dróg.

Degradację walorów krajobrazowych powoduje eksploatacja złóż surowców mineralnych, której pozostałością są nierekultywowane wyrobiska, często wykorzystywane jako „dzikie” składowiska odpadów. Rozpoznawalnym elementem krajobrazu gminy są podworskie stawy hodowlane.

Dotychczasowe przeznaczenie terenów:

Dla terenu gminy Nowa Brzeźnica obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący całą gminę (Uchwała Rady Gminy Nowa Brzeźnica Nr 154/XXVIII/06 z dnia 6 czerwca 2006r.).

Uzbrojenie terenu:

Zaopatrzenie w wodę

Stopień zwodociągowania gminy 89%.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące sieci wodociągowe:

- wodociąg Janki ze stacją uzdatniania wody w Jankach,
- wodociąg Strzelce Wielkie ze stacją uzdatniania wody w Dębowcu,
- wodociąg Wólka Prusicka ze stacją uzdatniania wody,
- wodociąg Prusicki ze stacją uzdatniania wody w Prusicku.

W roku 2010 wybudowano wodociąg Gojśc-Ważne Młyny o długości ok. 1800 mb z 99 przyłączami.

W planie jest budowa nowych studni (zapasowych) do istniejących ujęć w Prusicku i Wólce Prusickiej.

Plan przewiduje rozbudowę istniejącego wodociągu w Nowej Brzeźnicy i Orczuchach o długości 1500mb.

Gospodarka ściekowa

Na terenie gminy brak jest systemowego odprowadzania ścieków bytowych. Gromadzone są one w szambach częściowo nieszczelnych, będących źródłem zanieczyszczeń wód gruntowych i powierzchniowych.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy brak jest składowisk odpadów. Odpady komunalne nieselekcjonowane i selekcjonowane z terenu gminy wywożone są przez trzy firmy:

- „EkoRegion” Sp. z o.o. w Bełchatowie

- „Rothman” Sp. z o.o. w Częstochowie oddział w Radomsku
- Darpol Korzonek 97.

Gmina Nowa Brzeźnica nie posiada własnego składowiska odpadów. Odpady trafiają na składowisko do Dylowa „A” i Jadwiniówka k/Radomska.

Gazyfikacja

W gminie brak sieci gazowej.

Dotychczas gmina korzystała przede wszystkim z gazu bezprzewodowego. Sieć dystrybucyjna zapewnia dostęp do gazu każdemu zainteresowanemu.

W roku 1995 podjęto ustalenia dotyczące budowy gazociągu na trasie Gorzów Śląski-Wieluń-Działoszyn, w efekcie którego powinny być stworzone warunki rozbudowy sieci w kierunku powiatu pajęczańskiego.

Czyniono również starania w roku 1997 o budowę gazociągu na trasie Bąków-Wieluń-Działoszyn-Pajęczno ze stacją w gminie Siemkowice oraz we wsi Dylów Rządowy znajdującej się w gminie Pajęczno jak również z rejonu Częstochowy poprzez Kłobuck, Miedźno, Władysławów do Nowej Brzeźnicy.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego planuje się realizację gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Nowa Brzeźnica-Olesno.

Do tej pory brak jednak zobowiązujących umów i koncepcji przebiegu gazociągu i gazyfikacji gminy.

Energetyka

Głównym źródłem zasilania obszaru gminy w energię elektryczną jest napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Mykanów – Dworszowice – Trębaczew.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z istniejącego GPZ 110/15 kV w Dworszowicach Kolonii, liniami napowietrznymi 15 kV poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV głównie typu napowietrznego.

Na terenie gminy istnieje możliwość wielokrotnego zwiększenia poboru energii elektrycznej.

Potrzeby grzewcze są zasadniczo pokrywane z indywidualnych źródeł ciepła w poszczególnych obiektach.

Paliwa płynne i stałe

W granicach gminy Nowa Brzeźnica obecnie funkcjonuje kilka niewielkich stacji benzynowych i LPG.

Dystrybucją paliw stałych (węgiel, koks, miał) zajmują się prywatne i spółdzielcze podmioty gospodarcze zlokalizowane w poszczególnych miejscowościach gminy. Na terenie gminy funkcjonuje rozlewnia gazu płynnego propan-butan.

Telekomunikacja

Poziom telefonizacji jest wysoki. Na terenie gminy zlokalizowane są stacje telefonii komórkowej w miejscowościach: Nowa Brzeźnica (Polkomtel S.A. – PLUS GSM) oraz Dworszowice Kościelne (Centertel – Idea).

Sieć drogowa

Podstawowe połączenia komunikacyjne o znaczeniu regionalnym zapewniają:

droga krajowa nr 42 Kluczbork – Pajęczno – Nowa Brzeźnica – Radomsko,

drogi wojewódzkie: nr 483 Częstochowa – Łask,

nr 492 Kłobuck – Ostrowy – Ważne Młyny;

jednotorowa linia kolejowa Częstochowa – Chorzew Siemkowice – Gdynia ze stacją w Nowej Brzeźnicy i przystankami w Dubidzach i Ważnych Młynach.

Lokalne połączenia są zapewnione przez dobrze rozbudowaną sieć dróg powiatowych i gminnych.

Na terenie gminy funkcjonuje komunikacja publiczna prowadzona przez PKS, PKP oraz firmy prywatne.

Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Powiat pajęczański, w skład którego wchodzi gmina Nowa Brzeźnica, położony jest w południowej części województwa łódzkiego na pograniczu Wyżyny Małopolskiej i Niziny Wielkopolskiej, na północnym skraju Jury Krakowsko – Częstochowskiej, a więc w strefie wzajemnego przenikania się odmiennych krain geograficznych, mających wpływ na urozmaicenie krajobrazu. Teren ten stanowi również formę przejściową z wyżynnej na południu, ku nizinnej na północy.

Na obecną formę ukształtowania terenu wpływ miała tektonika, a przede wszystkim lodowiec. Charakterystyczną formą ukształtowania jest lekko-falista wysoczyzna polodowcowa rozcięta dolinami rzek Warty i jej dopływów oraz pagórki i wzgórza morenowe.

W granicach gminy dominują 2 typy krajobrazu: naturalny oraz kulturowy wiejski z zabudową. Charakterystyczną cechą krajobrazu naturalnego są lasy położone w otoczeniu meandrujących rzek: Warty, Liswarty, Kocinki i Pisi.

Atrakcyjność i malowniczość terenów gminy podnoszą i podkreślają występujące w dolinie rzeki Warty liczne zakola i wyspy stanowiące miejsca gniazdowania i żerowania licznych gatunków ptaków.

Również występujące na terenie gminy kompleksy stawów hodowlanych: „Dubidze” w dolinie rzeki Pisi, „Kuźnica” w dolinie Kocinki oraz „Prusicko” w dolinie Warty należą do obiektów interesujących pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Charakteryzują się one dużym bogactwem ptaków błotnych i wodnych w tym również rzadkich, gnieźdzących się w tych biotopach lub pojawiających się na przelotach.

Sztuczne stawy „Prusicko” na Warcie wraz z rozległymi borami sosnowymi tworzą harmonijny i interesujący obiekt wodno – leśny o niepowtarzalnych walorach krajobrazowych, przyrodniczych i mikroklimatycznych.

Największą atrakcją faunistyczną są występujące kormorany czarne, bąki, błotniaki stawowe i bociany czarne. Ostoja bociana czarnego występuje również na terenie lasów państwowych w Nadleśnictwie Gidle.

Teren gminy nie wyróżnia się ze względu na charakter zabudowy lub jej walory architektoniczne. Do nielicznych terenów wyróżniających się pod tym względem należy zaliczyć miejscowości Nowa Brzeźnica, Stara Brzeźnica, Prusicko i Wólka Prusacka, ze względu na zachowane układy urbanistyczne wsi i zachowane obiekty zabytkowe.

Do innych dominant wyróżniających się w krajobrazie należy zaliczyć:

- zachowany zespół dworsko-parkowy w Dubidzach,
- zachowane zespoły kościołów parafialnych w Dworszowicach Kościelnych i Nowej Brzeźnicy,
- kapliczki przydrożne.

W granicach gminy, poza miejscowością Nowa Brzeźnica, występuje zabudowa typowo wiejska, z zabudową tradycyjną (parterową, z poddaszami, z dachami stromymi) oraz z licznymi budynkami murowanymi z 2 połowy XX wieku, często o niskich walorach architektonicznych i niedopasowanych do otaczającej niskiej tradycyjnej zabudowy. Nowa zabudowa wpisuje się w charakter starej zachowanej zabudowy, są to najczęściej budynki parterowe z poddaszem użytkowym, z dachami stromymi.

W granicach gminy przeważa zabudowa przyuliczna, w postaci budynków mieszkalnych jednorodzinnych wolnostojących. Zabudowa osiedlowa wykształciła się na terenie miejscowości Nowa Brzeźnica – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa rekreacyjna na terenie miejscowości Prusicko-Moczydła i Stawy (na południe od Starej Brzeźnicy).

Ład przestrzenny na terenie gminy chroniony jest poprzez ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym określa się, między innymi obowiązkowo:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu
- oraz zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Położenie i morfologia

Zgodnie z podziałem Polski na rejony fizyczno-geograficzne (J. Kondracki 1980r.) gmina Nowa Brzeźnica położona jest w części:

- północnej w zasięgu prowincji Niziny Środkowopolskie (318) w obrębie makroregionu Wzniesienia Południowo – Mazowieckie (318.8), w mezoregionie Wyżyna Bełchatowska (318.81),
- południowej i wschodniej w zasięgu prowincji Wyżyna Środkowomałopolska (342) w obrębie makroregionu Wyżyna Przedborska (342.1), w mezoregionie Niecka Włoszczowska (342.14),
- południowo – zachodniej w obrębie prowincji Wyżyna Śląsko – Krakowska (341) w obrębie makroregionu Wyżyna Woźnicko – Wieluńska (341.2), w mezoregionie Wyżyna Wieluńska (341.21).

Pod względem morfologicznym w krajobrazie gminy w części południowej i północnej dominuje falista, miejscami niskofalista wysoczyzna morenowa z pagórkami polodowcowymi, łagodnie opadająca ku dolinie rzeki Warty.

Słabo urozmaiconą powierzchnię wysoczyzny o niewielkich spadkach od 0% do 2% rozcinają doliny rzek Warty i jej dopływów: Liswarty, Kocinki i Pisi. Szczególnie wyraźnie w krajobrazie zaznaczają się malownicze doliny rzek Warty i Liswarty. Rzeki płyną w rozległych dolinach w obrębie których wyraźnie wyodrębniają się terasy: zalewowe, wyższa akumulacyjna lub erozyjno – akumulacyjna. Słabiej w krajobrazie gminy zaznaczają się doliny rzek Kocinki i Pisi. Ich nieckowate dna są często podmokłe i zabagnione.

Klimat

Gmina zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną R. Gumińskiego położona jest w zasięgu X – Dzielnicy Łódzkiej.

Dzielnica Łódzka obejmuje strefę przejściową pomiędzy nizinami a Wyżyną Małopolską oraz charakteryzuje się nieco wyższymi sumami opadów niż obszary położone na północ od Wyżyny Łódzkiej.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7 – 8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najzimniejszym – luty. Absolutne maksima temperatury w województwie łódzkim przekraczają 36°C, a temperatury najniższe –30°C.

Dni gorących z najwyższą temperaturą w ciągu dnia powyżej 25°C jest przeciętnie 34 – 37, a dni upalnych, w których najwyższa temperatura przekracza 30°C jest zwykle w roku około 5 – 6. Dni bardzo mroźnych, kiedy najwyższa temperatura w ciągu doby nie przekracza –10°C jest przeciętnie 2 – 2,5, a dni mroźnych, kiedy temperatura w ciągu doby nie jest wyższa niż 0°C jest przeciętnie około 40. Liczba dni z temperaturą ujemną wynosi około 125 przy czym dni takie występować mogą już we wrześniu a na wiosnę jeszcze w maju. Dni pogodnych notuje się (stacja Wieluń) około 38, pochmurnych około 143. Średnia roczna opadów wynosi około 600 mm a największe natężenie opadów można zaobserwować jesienią i zimą, nieco mniejsze wiosną i latem. Pokrywa śnieżna zalega 50 – 70 dni.

Okres wegetacyjny trwa przeciętnie 210 – 220 dni i jest wystarczający dla większości roślin gruntowych.

Na terenie gminy w skali całego roku przeważają wiatry zachodnie i południowo – zachodnie. Względnie często napływa również powietrze z północnego zachodu, wschodu oraz południowego wschodu. Średnia roczna prędkość wiatru jest niższa od 3 m/s. Wiatry o prędkości większej od 5 m/s dotyczą wiatrów głównie z kierunków: zachodniego i południowo-zachodniego. Istotną cechą warunków anemometrycznych na całym obszarze województwa łódzkiego jest niezbyt częste występowanie bardzo silnych wiatrów. Prędkości wiatru powyżej 20 m/s zdarzają się sporadycznie.

Wiatr może być wykorzystywany jako niewyczerpane źródło energii. Obszar województwa łódzkiego pod względem możliwości uzyskiwania energii elektrycznej z elektrowni wiatrowych charakteryzuje się warunkami przeciętnymi. Roczne zasoby użytecznej energii wiatru wahają się na terenie województwa od 500 – 1000 kWh/m² (Lorenc 1988).

Stan środowiska

Środowisko przyrodnicze gminy jest częściowo przekształcone w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej oraz postępującej urbanizacji.

Zagrożenia środowiska na terenie gminy wiążą się przede wszystkim z:

- systematycznym zmniejszaniem się powierzchni terenów biologicznie czynnych;
- oddziaływaniem emisji przemysłowych i komunalnych powodujących osłabienie, a niekiedy nawet uszkodzenie drzewostanów leśnych oraz wzrost zawartości metali ciężkich w glebie;
- charakterem prowadzonej w przeszłości gospodarki leśnej sprzyjającej utrzymywaniu się monokultur sosnowych;
- występowaniem dużych powierzchniowo terenów szczególnego zagrożenia powodzią;
- stopniem zanieczyszczenia wód rzeki Warty; wg klasyfikacji ogólnej w 2001 r. wody rzeki Warty w miejscowości Bobry i Wąsosz odpowiadały klasie non (wody pozaklasowe);
- eksploatacją złóż surowców mineralnych głównie piasków, skutkującą powstaniem licznych niezrekultywowanych wyrobisk poeksploatacyjnych mających wpływ na obniżenie walorów krajobrazowych terenu;
- składowaniem na „dziko” odpadów w wyrobiskach poeksploatacyjnych – piaskowniach (Zapole, Jedle, Zimna Woda, Dworszowice Kościelne, Kruplin stwarzającym również potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia eksploatowanych wód podziemnych;
- strukturą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych występujących w utworach górnej jury (GZWP-326, Częstochowa E oraz GZWP-408 – Niecka Miechowska NW) charakteryzującą się niską odpornością na zanieczyszczenia przenikające z powierzchni terenu z uwagi na brak ciągłej odpowiedniej miąższości pokrywy izolacyjnej w postaci nieprzepuszczalnych osadów czwartorzędowych;
- brakiem rozwiązanej gospodarki ściekowej;
- zanieczyszczeniami gleb metalami ciężkimi.

Na terenie gminy przeważają gleby kwaśne i bardzo kwaśne, którym konieczne jest przywrócenie właściwego odczynu zarówno dla optymalizacji warunków wzrostu roślin uprawnych jak również i ograniczenia zdolności migracyjnych istniejących zanieczyszczeń szczególnie metali ciężkich.

Ograniczenie negatywnych zmian wiąże się przede wszystkim z uwzględnieniem występujących na terenie gminy uwarunkowań przyrodniczych oraz uwzględnieniem ich przy określaniu kierunków i zasad użytkowania i zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto wiąże się ono z podjęciem stosownych działań technicznych ograniczających istniejące zagrożenia i uciążliwości oraz wzrostem świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Warunki glebowe

Gmina charakteryzuje się ogólnie słabymi glebami. Gleby V i VI zajmują ok. 47% powierzchni gminy. Przeważają powierzchniowo gleby lekkie o dobrej zasobności w próchnicę jednak bardzo podatne na zanieczyszczenia chemiczne.

Na gruntach ornych dominują kompleksy rolniczej przydatności: 5-żytni (żytnio-ziemniaczany) dobry, 6-żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby oraz 7-żytni (żytni-ziemniaczany) najslabszy. Kompleksy: 6 i 7 zajmują ok. 38% powierzchni gruntów ornych. Użytki zielone zaliczone zostały w większości (ok. 62%) do słabych i bardzo słabych – 3z.

Słabe warunki agroekologiczne dla produkcji rolnej wynikają z:

- degradacji chemicznej gleby (100% gleby kwaśne);
- degradacji chemicznej upraw (ponadnormatywna zawartość kadmu dotyczy upraw ziemniak i zbóż);
- warunków wodnych (okresowy niedobór wody).

Gmina narażona jest na oddziaływanie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, pochodzących z terenów sąsiednich. Znaczne powierzchnie gleb uległy degradacji chemicznej, mają podwyższoną kwasowość i zawartość metali ciężkich.

W gminie gleby kwaśne i bardzo kwaśne stanowią aż 93% powierzchni. Na terenie gminy występują gleby również zanieczyszczone metalami ciężkimi w stopniu 0-I. Dla optymalizacji warunków wzrostu roślin uprawnych oraz ograniczenia zdolności migracyjnych istniejących zanieczyszczeń, szczególnie metali ciężkich konieczne jest przywrócenie właściwego odczynu tych gleb.

Rośliny uprawne pobierają również zanieczyszczenia z powietrza. Pyły i gazy pochłaniane są przez naziemne części roślin, zwiększając zawartość metali ciężkich do ilości szkodliwych dla zdrowia ludzi i zwierząt. W gminie Nowa Brzeźnica z tego powodu część roślin uprawnych utraciła swoje wartości użytkowe (zboża-20% zasiewów, ziemniaki-83% powierzchni upraw).

Ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmujący ocenę jakości i przydatności rolniczej gleb, ocenę agroklimatu, rzeźby terenu i warunków wodnych dla gminy Nowa Brzeźnica wynosi 57,5 i jest niższy od średniego wskaźnika dla Polski 66,6 pkt. oraz województwa łódzkiego 62,4 pkt. Zatem w produkcji rolnej spodziewać się można wyników na poziomie przeciętnych w kraju lub nawet mniejszych. Warunki przyrodnicze sprzyjają uprawie żyta, ziemniaków, roślin przemysłowych i niektórych warzyw oraz produkcji zwierzęcej.

Najlepsze warunki środowiska przyrodniczego dla produkcji rolnej występują w miejscowościach: Kruplin, Dubidze, Stara Brzeźnica. Najslabsza rolnicza przestrzeń produkcyjna jest w miejscowościach: Trzebca, Kuźnica i Ważne Młyny.

Na glebach o podwyższonej zawartości metali ciężkich zaleca się ograniczenie uprawy warzyw gruntowych i roślin szczególnie nadmiernie pochłaniających zanieczyszczenia. Dla przeciwdziałania degradacji chemicznej gleb niezbędne jest stosowanie zabiegów sprzyjających utrzymywaniu się warstwy próchnicznej odpowiedniej miąższości oraz właściwej kwasowości.

Tereny rolne oprócz produkcji żywności pełnią również ważne funkcje ekologiczne, gdyż są terenami otwartymi, aktywnymi biologicznie. Przeznaczanie ich na cele nierolnicze winno być ograniczone, szczególnie do terenu występowania gleb najslabszych, poza terenami o walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Tereny zmeliorowane

Tereny zmeliorowane występują w rejonie miejscowości Dworszowice Kościelne, Dubidze, Kruplin, Stara i Nowa Brzeźnica, Prusicko. W 76% tereny zmeliorowane to odwodnione rowami otwartymi użytki zielone.

Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Podstawowym bogactwem gminy są lasy, które stanowią ważny element kształtujący klimat i podnoszący estetykę krajobrazu. Lasy i zadrzewienia na terenie gminy zajmują ok. około 5,5 tys. ha, z czego tylko 2,2 tys. ha jest własnością Lasów Państwowych. Największe powierzchniowo kompleksy leśne występują w południowej części gminy w rejonie rzeki Warty i Liswarty.

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (Wł. Szafer) gmina Nowa Brzeźnica położona jest w prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkowoeuropejskiej działu A – Bałtyckiego w poddziale A4-Pas Wyżyn Środkowych na pograniczu 3 krain: 17– Świętokrzyskiej (Okręg Przejściowy), 18 – Północne Wysoczyzny Brzeżne (Okręg Widawski) oraz 15 – Wyżyny Krakowsko – Wieluńskiej (Okręg Północny).

W strukturze przyrodniczej gminy lasy i zadrzewienia zajmują ok. 41,9 % jej ogólnej powierzchni. Są one najważniejszym i dominującym typem roślinności na terenie gminy. Przeważają lasy na siedliskach boru świeżego (BŚw), boru mieszanego świeżego (BMŚw) oraz lasu mieszanego świeżego (LMŚw). Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, która jako gatunek panujący w obrębie Pajęczno zajmuje około 88%, w obrębie Kruszyna około 84%. Drugim gatunkiem panującym jest dąb – około 3% w obrębie Pajęczno i około 5% w obrębie Kruszyna. Pozostałe gatunki występujące to przede wszystkim brzoza, olsza, świerk oraz topola.

Występujące na terenie gminy kompleksy leśne szczególnie w rejonie doliny rzeki Warty, są bardzo atrakcyjne dla wykorzystania rekreacyjnego.

Wśród występujących lasów, około 57,7% stanowią lasy i zadrzewienia należące do Państwowego Gospodarstwa Leśnego (PGL). Pod względem administracyjnym lasy należą do dwu nadleśnictw: Nadleśnictwa Kłobuck oraz Nadleśnictwa Gidle.

Lasy państwowe występują w północno – wschodniej części gminy w rejonie miejscowości Kruplin oraz w południowo – zachodniej, w rejonie miejscowości Trzebca. Szczególnie duże i zwarte kompleksy lasów państwowych występują w południowej i południowo – wschodniej części gminy w rejonie wsi Prusicko. Duże zwarte kompleksy lasów niepaństwowych występują w dolinach rzek: Warty, Liswarty i Kocinki oraz w rejonie ujścia rzeki Pisi do rzeki Warty (miejscowości: Nowa Brzeźnica, Ważne Młyny, Kuźnica).

Lasy państwowe na terenie gminy w większości uznane zostały za ochronne – dla Nadleśnictwa Kłobuck – zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (MOŚZNiL) nr 100 z dnia 23 lipca 1996 r., natomiast dla Nadleśnictwa Gidle zarządzeniem jw. nr 181 z dnia 23 października 1996 r.

Na terenie gminy występują lasy ochronne w kategoriach:

- lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu,
- lasy wodochronne,
- lasy glebochronne,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

Uwarunkowania wynikające z cech środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- **zaliczenie dużych kompleksów lasów państwowych do lasów grupy I ochronnych;**
- **występowanie znacznych powierzchniowo kompleksów gleb organicznych oraz zaliczonych do III klasy bonitacyjnej;**
- **występowanie obszarów o walorach przyrodniczych i krajobrazowych wymagających ochrony:**
 - *dolina Warty i jej dopływy, stanowiąca wraz z lasami korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym (EKONET -PL);*
 - *liczne ostoje zwierząt podlegające ochronie gatunkowej;*
 - *obszary bytowania ptaków (w tym również ptaków rzadkich), wymagające ochrony ich miejsc lęgowych;*
 - *duże kompleksy leśne, zajmujące 40% powierzchni gminy;*
 - *kompleksy glebowo rolnicze (żytni bardzo dobry, żytni dobry, zbożowo-pastewny mocny) cenne dla gospodarki rolnej;*
 - *udokumentowane złożę kruszywa naturalnego o znaczeniu przemysłowym Ważne Młyny";*
- **występowanie zespołów zbiorników wodnych, wykorzystywanych do celów hodowlanych oraz możliwość lokalizacji kolejnych, w tym również dla wykorzystania rekreacyjnego;**
- **występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;**
- występowanie w południowej części gminy granicy obszarów o walorach przyrodniczo-krajobrazowych, atrakcyjnych dla rekreacji oraz lokalizacji budownictwa letniskowego;
- słabe warunki agroekologiczne dla produkcji rolnej, wynikające z:
 - degradacji chemicznej gleb (100% gleby kwaśne)
 - degradacji chemicznej upraw (ponadnormatywna zawartość kadmu dot. upraw ziemniaka i zbóż)
 - warunków wodnych (okresowy niedobór wody).

Wielkość i jakość zasobów wodnych wód powierzchniowych wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym gmina leży w dorzeczu rzeki Warty, będącej prawobrzeżnym dopływem Odry. Głównym ciekim przepływającym przez teren gminy jest płynąca ze wschodu na zachód w rozległej dolinie rzeka Warta, ciekami drugorzędowymi rzeki: Liswarta (niewielki fragment), Kocinka (dopływ Liswarty), Pisia oraz Pijawka (Struga).

Południowo – zachodnią i zachodnią część gminy odwadniają rzeki: Liswarta z Kocinką oraz Warta z bezimiennym ciekim, północną część – rzeka Pisia z bezimiennym ciekim, południowo – wschodnią – rzeka Warta wraz z jej dopływem – rzeką Pijawką (Struga). Pomędzy Wartą i jej dopływami przebiegają działy wodne III-rzędu.

Doliny rzek: Warty, Liswarty, Kocinki i Pijawki (Strugi) są w prawie w całości zalesione. Rzeki posiadają nieregularne koryta oraz są bardzo atrakcyjne krajobrazowo. Szczególne malownicze meandry i zakola tworzą rzeki: Warta i Liswarta.

W rejonie miejscowości Trzebca nad Wartą wśród lasów występuje jedyne na terenie gminy źródło przykorytowe o rzędnej wypływu 189,75 m n.p.m. Na terenie gminy zlokalizowano 3 kompleksy stawów hodowlanych: „Dubidze” w dolinie rzeki Pisi, „Kuźnica” na rzece Kocince oraz „Prusicko” w dolinie rzeki Warty.

wody podziemne

Budowa geologiczna gminy rzutuje na jej warunki hydrogeologiczne zatem analogicznie do budowy geologicznej na terenie gminy wydziela się następujące użytkowe poziomy wodonośne:

- *czwartorzędowy* – wykształcony w piaskach i żwirach czwartorzędowych ujmowany jest za pośrednictwem studni kopanych. Wydajność studni ujmujących wody tego piętra waha się od kilku do kilkudziesięciu m³/h. Praktycznie występuje na terenie całej gminy. Z uwagi na rozległość rozprzestrzenia poziom ten stanowi istotne źródło zaopatrzenia w wodę na terenie gminy;
- *jurajski* – związany ze szczelinowatymi, spękanymi wapieniami i marglami górnej jury (malm). Jest to podstawowy poziom wodonośny na obszarze gminy. Charakteryzuje się znaczną zmiennością wydajności. Wydajności studni wahają się od kilku do kilkudziesięciu m³/h. Poziom górnourajski spełnia kryteria Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Dla poziomu tego wydzielono GZWP – 326, Częstochowa E.
- *kredowy* – związany z utworami kredy górnej tj. margle, wapień, opoki mastrychu, kampanu i santonu. Potencjalne wydajności studni są rzędu od kilkunastu do kilkudziesięciu m³/h. Poziom górnokredowy spełnia również kryteria Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Dla poziomu tego wydzielono GZWP – 408 Niecka Miechowska (NW).

zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Głównym ciekim wodnym przepływającym przez teren gminy jest rzeka Warta – prawobrzeżny dopływ rzeki Odry. Należy do rzek objętych corocznymi badaniami jakości wód, realizowanymi w ramach monitoringu krajowego i regionalnego.

Z przeprowadzonych w 1998 r. pomiarów jakości wód rzeki Warty w 3 punktach kontrolno – pomiarowych : Bobry (681,7 km rzeki), Szapocice (677,0 km) oraz Działoszyn (620,0 km) stwierdzono klasę czystości non o czym przeważnie decydowało miano Coli oraz NO₂. Jedynie w profilu pomiarowym w miejscowości Wąsosz (633,2 km rzeki) jakość wody odpowiadała wymogom III-iej klasy czystości.

Z wykonanych w 2000 r. badań jakości wód rzeki Warty w punkcie kontrolno - pomiarowym Bobry wynikało, iż jej wody przekroczyły normy określone dla wód III-iej klasy czystości. O zaliczeniu wód rzeki Warty do pozaklasowych (non) zadecydowały zanieczyszczenia bakteriologiczne (bakterie z grupy Coli) oraz związki biogenne i tlen. Wskaźniki tj.: BZT5, ChZT zawiesina, utlenialność utrzymywały się w normie II-iej klasy czystości, metale ciężkie oraz związki mineralne w normie I-szej klasy czystości.

Wody rzeki Warty dopiero w punkcie kontrolno – pomiarowym w miejscowości Wąsosz (633,2 km rzeki) położonym poniżej gminy Nowa Brzeźnica – spełniały wymogi dla wód III-iej klasy czystości.

Z badań wykonanych w 2001 r. wynikało, iż stan czystości wód w punkcie kontrolno – pomiarowym w miejscowości Bobry nie uległ radykalnej zmianie – natomiast pogorszył się stan wody w miejscowości Wąsosz. Wody rzeki Warty w punkcie tym zostały zaliczone wg klasyfikacji ogólnej do wód pozaklasowych, na co wpływ miały przede wszystkim zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Rzeka Warta zgodnie z założeniami perspektywicznego planu wykorzystania wód winna spełniać następujące wymogi jakościowe:

- od źródeł do ujścia Radomki – II klasa czystości;
- od ujścia Radomki do ujścia Neru – I klasa czystości;
- od ujścia Neru do ujścia Proсны – II klasa czystości;
- od ujścia Proсны do Poznania – I klasa czystości;
- od Poznania do ujścia do Odry – II klasa czystości.

W przeliczeniu na długość rzeki I klasa winna być spełniona na długości 340,1 km, a II na pozostałych 468,1 km.

Rzeka Liswarta największy z badanych dopływów Warty prowadziła zarówno w 2000 jak również w 2001 roku na całej swej długości, według klasyfikacji ogólnej, wody II-iej klasy czystości. Wskaźnikami decydującymi o klasie czystości były głównie zanieczyszczenia bakteriologiczne (bakterie typu Coli). Poprawie w stosunku do 2001 uległa zawartość związków biogenych. W 2001 r. w punkcie kontrolno – pomiarowym w miejscowości Kule, ujście do Warty, wody nie przekroczyły norm II klasy, dla wskaźników tj.: związki biogenne, BZT5, ChZT, utlenialność. Związki mineralne, tlen, metale ciężkie oraz zawiesina nie przekroczyły norm I klasy.

Również rzeka Kocinka (dopływ rzeki Liswarty) w punkcie pomiarowym w miejscowości Trzebca przy ujściu do Liswarty, spełniała (2001 r.) wg. klasyfikacji ogólnej wymogi jakości dla wód III klasy o czym decydowały głównie zanieczyszczenia bakteriologiczne. Wskaźniki tj. związki biogenne, BZT5, ChZT, utlenialność utrzymywały się w normie II-iej klasy czystości, natomiast tlen, związki mineralne, metale ciężkie i zawiesina w I-iej klasie.

Pozostałe ciekie wodne – Pisia i Pijawka (Struga) pozostają poza zasięgiem badań jakości wód w sieci krajowej i regionalnej.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe oraz środki pochodzące z chemizacji rolnictwa.

zanieczyszczenie wód podziemnych

Z uwagi na istniejącą budowę geologiczną występujące na terenie gminy podstawowe użytkowe poziomy wodonośne tj.: czwartorzędowy, górnourajski i górnokredowy są szczególnie podatne na zanieczyszczenia.

Wody poziomów górnourajskiego i górnokredowego generalnie nie są odizolowane lub tylko częściowo izolowane od powierzchni utworami czwartorzędowymi o większej miąższości. Stwarza to potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych zanieczyszczeniami pochodzenia antropogenicznego.

Generalnie wody tych poziomów charakteryzują się na ogół dobrą jakością. Gmina pozostaje jednak poza zasięgiem badań jakości wód podziemnych w ramach monitoringu krajowego i regionalnego.

Dla jakości wód podziemnych poważne zagrożenie stanowią „dzikie” składowiska odpadów zgromadzone w nieczynnych wyrobiskach po eksploatacji piasków. Składowiska te występują w miejscowościach: Zapole, Jedle, Zimna Woda, Dworszowice Kościelne oraz miejscowości Kruplin na obszarze wskazywanym do wysokiej ochrony wód (ONO). Zagrożenie dla wód podziemnych stwarzają również:

- brak rozwiązanej gospodarki ściekowej;
- możliwość infiltracji zanieczyszczeń z nieszczelnych zbiorników przydomowych;
- zanieczyszczone wody powierzchniowe;
- rolnictwo, wskutek nadmiernych dawek nawozów mineralnych oraz chemicznych środków ochrony roślin, a także niewłaściwe stosowanie obornika i gnojowicy;
- zanieczyszczenia wymywane przez opady z atmosfery (NO₂, SO₂);
- dalsza eksploatacja węgla brunatnego w kopalni Bełchatów;
- składowiska surowców przemysłowych w Nowej Brzeźnicy, leśnych w Ważnych Młynach;
- stacje paliw stałych i płynnych.

Eksploatacja węgla brunatnego w kopalni Bełchatów doprowadziła do powstania rozległego leja depresyjnego, w zasięgu którego znalazł się powiat pajęczański.

Rozpoczęcie realizacji Kopalni Szczerców skutkować będzie powstaniem nowego leja depresji. Przewiduje się, iż w zasięgu tego leja do 2020 r. znajdują się tereny gminy Nowa Brzeźnica położone wzdłuż linii Dworszowice Kościelne, Nowa Brzeźnica, Jedlno.

Fauna

Z uwagi na to, iż teren pozostawał poza zasięgiem systematycznych badań, fauna tego obszaru jest bardzo słabo rozpoznana. Obecny stopień rozpoznania nie pozwala na dokonanie oceny jej aktualnego stanu.

Do obiektów nieco lepiej poznanych pod względem faunistycznym należą jedynie istniejące kompleksy stawów hodowlanych.

Kompleks stawów hodowlanych „Dubidze” składa się z 6 większych i kilkunastu małych stawów o łącznej powierzchni około 60 ha. Charakteryzuje się bogatą florą szuwarową, w której znajdują korzystne warunki do gniazdowania i żerowania liczne gatunki ptaków. W kompleksie tym na szczególną uwagę zasługuje stanowisko rzekotki drzewnej i perkoza dwuczubego. Występują tutaj również rzadkie ptaki lęgowe a szczególnie bąk, łabędź niemy, gęgawa, błotniak stawowy oraz gatunki pojawiające się na przelotach. Gospodarstwo rybackie specjalizuje się w hodowli karpia, amura białego. W stanie dzikim żyją tu: karaś złocisty i srebrzysty, płoć, lin, okoń, szczupak, piskorz, ciernik i węgorz, a także liczne płazy; z gadów jaszczurka żyworodna, w szuwarach kilka gatunków ssaków.

Sztuczny zalew „Kuźnica” z uwagi na małą powierzchnię 4,0 ha nie pozwala na osiedlenie się tu większej ilości ptaków lęgowych, niemniej z rzadkich gatunków występują tutaj łabędź niemy i błotniak stawowy. W zbiorniku hodowany jest przede wszystkim karp. Poza tym występuje tutaj również szereg gatunków rzecznych: szczupak, okoń, lin, jazgarz, ukleja, piskorz i ciernik. Z płazów występują tutaj: traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, grzebiuszka ziemna, ropucha szara oraz żaby.

Podczas wiosennych przelotów zauważono na stawie m.in. krakwę, mewę pospolitą, śmieszkę, rybitwę zwyczajną i czarną.

Kompleks stawów hodowlanych „Prusicko” charakteryzuje się szczególnie bogatą florą szuwarową. Występują tu wielogatunkowe, dobrze wykształcone zespoły wodne w tym grzybienia wodnego i włosienicznika wodnego. Partie przybrzeżne stawów zarośnięte są gęstym pasem oczeretów, w których dominują: trzcina pospolita, pałka wąskolistna, oczeret jeziorny, kosaciec żółty, tatarak zwyczajny i szczaw lancetowaty. Występuje tutaj około 20 gatunków ptaków wodnych i błotnych. Do rzadkich ptaków należą: perkoz rdzawoszyi, łabędź niemy, kormoran czarny, gęgawa, rybołów, krakwa bąk, błotniak stawowy i bocian czarny.

Gospodarstwo hodowlane składa się z 7 stawów o łącznej powierzchni około 36 ha i specjalizuje się w hodowli karpia. Ponadto z Warty do stawów przenika około 11 gatunków dziko żyjących ryb.

Płazy reprezentowane są przez 11 gatunków, gady – przez 3. Stosunkowo nieliczna jest populacja ssaków.

Struktury przyrodnicze i powiązania ekologiczne gminy z otoczeniem

O powiązaniach przyrodniczych gminy decyduje głównie:

- dolina rzeki Warty stanowiąca w projektowanej Sieci Ekologicznej ECONET-Polska, korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym. Dolina Warty stanowi ważne ogniwo w systemie powiązań przyrodniczych. Pełni ona funkcję powiązań przyrodniczo – klimatyczno – wodnych np. dwu położonych w pobliżu gminy prawnie chronionych obszarów: Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz Załęczańskiego Parku Krajobrazowego;
- położenie w zasięgu obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym – Obszar Wyżyny Wieluńskiej (15K), wskazywanego w projektowanej Sieci Ekologicznej ECONET-Polska;
- położenie na terenie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w utworach górnej jury (GZWP-326, Częstochowa E) i górnej kredy (GZWP-408, Niecka Miechowska NW).

Główne elementy struktury ekologicznej przestrzeni przyrodniczej na terenie gminy stanowią:

- dolina rzeki Warty jako korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadregionalnym;
- kompleksy leśne występujące w południowej części gminy stanowiące fragment Radomsko - Koniecpolskiej wyspy ekologicznej o znaczeniu ponadregionalnym oraz posiadające swoją kontynuację na terenie gmin ościennych: Mykanów, Kruszyna, Miedźno, Popów, Pajęczno.

Ostoje przyrody

Obszar gminy należy generalnie do słabiej poznanych pod względem florystycznym i faunistycznym. Położenie jej jednak w projektowanym systemie powiązań ECONET-Polska – obszarów charakteryzujących się wysokim stopniem różnorodności biologicznej i krajobrazowej, korzystnymi warunkami dla zachowania siedlisk i ostoi gatunków powiązanych korytarzami ekologicznymi, świadczy o znacznym, mimo słabego rozpoznania, potencjale ekologicznym.

Największymi walorami przyrodniczymi charakteryzuje się południowy fragment gminy, głównie doliny rzek Warty, Liswarty, Kocinki i Pisi oraz kompleksy leśne w ich otoczeniu. Jest to również rejon występowania ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, różnorodnych ptaków w tym również rzadkich oraz zagrożonych wyginięciem ptaków wodno – błotnych i ich miejsc lęgowych.

Rzeka Warta i jej dopływy na terenie gminy odgrywają również istotną rolę dla zachowania bogatej ichtiofauny Warty na odcinku od Działoszyna do Sieradza tj. obejmującym Załęczański Park Krajobrazowy i Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki. Odcinek ten można uznać za ostoję ichtiofauny o znaczeniu krajowym. Jej utrzymanie wiąże się z koniecznością niepogarszania istniejących warunków siedliskowych i jakości wód na odcinku od Mstowa do Działoszyna.

Jako ostoję ichtiofauny o randze krajowej należy również uznać dolny bieg rzeki Liswarty na odcinku od Dankowa do ujścia rzeki Warty. Na odcinku tym występuje również szereg cennych oraz narażonych na wyginięcie gatunków ryb.

Szczególne znaczenie dla rzeki Warty ma dolny odcinek rzeki Liswarty, gdyż pozytywnie oddziałuje zarówno na jakość wody jak również i jej rybostan.

Z podjętych w województwie łódzkim prac nad wyznaczeniem terenów kwalifikujących się do włączenia do sieci NATURA 2000 wynika, iż na terenie gminy tego typu obszary nie występują. Na terenie gminy nie występują również ostoje CORINE, stanowiące podstawę do typowania ostoi przyrody w ramach projektowanej sieci NATURA 2000.

Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Dla ochrony stanu środowiska przyrodniczego za szczególnie ważne uznać należy następujące działania:

- szybką realizację kanalizacji sanitarnej (podłączenie do kanalizacji maksymalnej ilości obiektów wytwarzających ścieki, prowadzenie monitoringu gospodarki ściekowej - kontroli postępowania ze ściekami na terenach nieskanalizowanych i kontroli jakości wód odprowadzanych z oczyszczalni do cieków wodnych, właściwe postępowanie z osadami ściekowymi);
- ochronę istniejących walorów i zasobów przyrodniczych i wszystkich obiektów prawnie chronionych;
- ochronę zwartych kompleksów gleb o najwyższej bonitacji oraz gleb pochodzenia organicznego przed zmianą użytkowania na nierolnicze;
- podniesienie stopnia lesistości i zagospodarowanie gleb marginalnych;
- przekształcenia przestrzenne i funkcjonalne zmierzające do poprawy warunków sanitarno-zdrowotnych;
- realizację nowych zamierzeń inwestycyjnych, zmian i przekształceń obecnego układu przestrzennego z udziałem urządzeń i instalacji technicznych w celu wyeliminowania bądź ograniczenia zagrożeń dla środowiska;
- respektowanie w rozwoju przestrzennym gminy Nowa Brzeźnica koncepcji kształtowania systemu ekologicznego uwzględniając Koncepcję Krajowej Sieci Ekologicznej (EKONET Polska), którego

systematyczne tworzenie zapewni korzystne warunki dla zrównoważonego rozwoju całej gminy Nowa Brzeźnica i całego regionu;

- ochronę wód powierzchniowych;
- ochronę zbiorników wód podziemnych przed skażeniami zgodnie z obowiązującym prawem wodnym;
- inwentaryzację i likwidację istniejących źródeł zanieczyszczeń;
- budowę sieci kanalizacyjnych z nowoczesnymi, wysokosprawnymi oczyszczalniami ścieków;
- wprowadzenie w ustaleniach planu miejscowego zapisów chroniących krajobraz kulturowy.

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Nowa Brzeźnica to dawne miasto królewskie na skrzyżowaniu szlaków handlowych i siedziba starostwa niegrodowego. Przed 1265 r. przy starym trakcie handlowym z Rusi na Śląsk prowadzącym m.in. przez Radomsko, Wieluń powstało miasteczko Brzeźnica. Obok w pobliskim lesie, właśnie w 1265 r. książę Leszek Czarny zezwolił zasadzcom Marcinowi i Przybysławowi wykarczować 42 łany brzożowego lasu (od którego zapewne pochodzi nazwa „Brzeźnica”), założyć w tym miejscu nową osadę i nadał jej prawo średzkie.

Od tego czasu źródła historyczne mówią już o Starej i Nowej Brzeźnicy. Do tej drugiej właśnie, jako położonej korzystniej (bliżej brodu na rzece Pisi) w 1287 r. przeniesiono ośrodek miejski. Stara Brzeźnica występowała odtąd w dokumentach jedynie jako wieś (bądź przedmieście), a jej mieszkańcy długo nie mogli pogodzić się z faktem utraty praw miejskich, okazując odpowiednie przywileje jeszcze w XVII w. Obie miejscowości były własnością królewską. Od końca XIII w. Brzeźnica była siedzibą dystryktu-okręgu, a następnie starostwa niegrodowego w dobrach monarszych.

Na przełomie XIV i XV w. Nowa Brzeźnica przeżywała krótkotrwały rozkwit gospodarczy. W 1417 r. król Władysław Jagiełło ufundował tu mury kościoła parafialny, którego relikw (w postaci gotyckiej dzwonnicy) można odnaleźć do dziś w bryle obecnej świątyni. W 1459 r. miasteczko wystawiło 15 zbrojnych na wojnę pruską.

Zachowana spora lista zwolnień z opłat celnych świadczy, że mieszkańcy w dużym stopniu zajmowali się handlem. W 1564 r. było tu 4 rzeźników, 9 szewców, 9 piekarek, 2 karczmy i 2 młyny. Miasto miało przywilej na 4 jarmarki. W 1563 r. podatek zapłaciło 32 rzemieślników.

W pierwszej połowie XVII wieku miasto ucierpiało od epidemii i klęski głodowej, która w ciągu jednego roku spowodowała śmierć 90 mieszkańców. We wrześniu 1665 r., tuż przed klęską swych wojsk podczas starcia z rokoszanicem Jerzym Lubomirskim, w Nowej Brzeźnicy przebywał król Jan Kazimierz. W 1717 r. Sejm Rzeczypospolitej przekazał tutejsze starostwo niegrodowe klasztorowi oo. Paulinów z Częstochowy. Dochody z dóbr przeznaczano na pokrycie kosztów utrzymania twierdzy na Jasnej Górze.

Rozwój miasteczka zahamowały w XVII i w pocz. XVIII w. liczne pożary, epidemie oraz przemarsze wrogich wojsk. Pożar w 1727 r. pochłonął 70 domów, następny w 1790 r. strawił większą część zabudowań miejskich. Ostatecznie w 1868 r., pod pretekstem udziału mieszkańców w powstaniach 1830-31 i 1863-4 Nowa Brzeźnica, podobnie jak wiele innych miasteczek ziemi łódzkiej utraciła prawa miejskie i do dzisiaj pozostaje wsią.

W Nowej Brzeźnicy urodził się Jan Długosz (1415-80) wielki polski kronikarz, historyk oraz dyplomata. Jego ojciec, Jan z rodu Wieniawów, niezamożny ziemianin pochodzący z Niedzielska pod Wieluniem, był jednym z bohaterów bitwy pod Grunwaldem (wziął do niewoli komtura Markwarda von Salzbacha, rycerza Szumborka i wójta z Schaumburga) był starostą brzeźnickim.

W dniu 18 V 1987 roku Brzeźnica uroczyście obchodziła 700 lat swojego istnienia. W tym też dniu przed budynkiem Urzędu Gminy w Nowej Brzeźnicy dokonano odsłonięcia pomnika z popiersiem Jana Długosza. Imię Jana Długosza nosi dziś tutejsza szkoła wzniesiona w ramach akcji "1000 szkół na Tysiąclecie". Niedaleko brzeźnickiego rynku znajdują się słabo czytelne pozostałości starego założenia dworskiego, powstałego prawdopodobnie w miejscu nieukończonego zamku królewskiego. Według średniowiecznych zapisów zamek w Nowej Brzeźnicy rozpoczęto wznosić w XIV w, w czasach Kazimierza Wielkiego, jako jeden z wielu obiektów powstających wówczas w celu wzmocnienia obronności kraju i jego ówczesnej granicy zachodniej. Niewykluczone, że zamek w tym miejscu istniał już wcześniej (być może już w końcu XIII w.) a Kazimierz Wielki nakazał go jedynie rozbudować i zmodernizować a przy okazji samo miasteczko otoczyć murem obronnym.

Pierwsza wiadomość o zamku w Nowej Brzeźnicy pojawia się w źródłach z roku 1535, jednak w lustracji z lat 1564 - 65 odnotowano już tylko istnienie drewnianego dworu na kopcu, będącego siedzibą starostów

brzeźnickich. Należy zatem przypuszczać, że w czasach Kazimierza Wielkiego rzeczywiście planowano budowę warowni, usypano wówczas kopiec otoczony fosą, ale prace chyba przerwano we wczesnej fazie budowy (być może z powodu śmierci monarchy) i w miejscu tym wznoszono później już tylko kolejne drewniane dwory.

Na terenie gminy do rejestru zabytków wpisane są następujące obiekty:

- **Dworszowice Kościelne - kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Michała Archanioła murowany, ok. 1830r. ul. Dobrowolskiego 18;**
- **Nowa Brzeźnica – dzwonnica przy kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela, murowana z XVw., ul. Zamkowa;**
- **Nowa Brzeźnica - cmentarz rzymsko-katolicki 1 poł. XIXw, ul. Zamkowa, w tym:**
 - **mur cmentarny murowany, 1 poł. XIXw.,**
 - **brama cmentarna murowana, 1836r.;**
- **Dubidze - zespół dworsko-parkowy (dwór z pocz. XX w) ul. Stawowa, w tym:**
 - **dwór murowany z pocz. XXw. - w obrębie zespołu dworsko-parkowego**
 - **park dworski z k. XIXw. - w obrębie zespołu dworsko-parkowego;**
- **Dworszowice Kościelne - cmentarz rzymsko-katolicki pocz. XIXw.; ul. Dobrowolskiego 18.**

Obszary i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- **Dworszowice Kościelne - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Michała Archanioła, ul. Dobrowolskiego 18, w tym:**
 - **plebania murowana z pocz. XXw.,**
 - **dzwonnica murowana z pocz. XIXw.,**
- **Nowa Brzeźnica - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela z XV-XXw., ul. Zamkowa, w tym:**
 - **kapliczka rzymsko-katolicka murowana z 1908r.,**
 - **plebania murowana z 1884r.,**
 - **kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Św. Jana Chrzciciela murowany z 1902-1910r.,**
 - **ogrodzenie kościelne, po 1910r.**
 - **cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki z XIIIw.,**
- **Nowa Brzeźnica – zespół cmentarny z XIXw., w tym:**
 - **kaplica cmentarna murowana - w obrębie cmentarza, XIXw.;**
- **Dubidze – otoczenie zespołu dworsko-pałacowego w Dubidzach, ul. Stawowa, XIX/XXw.;**
- **obręb Stara Brzeźnica (w lesie) - cmentarz żydowski XIXw.;**
- **Konstantynów - cmentarz ewangelicki, XIX/XXw.;**
- **Prusicko - cmentarz rzymsko-katolicki, 1940r.;**
- **Prusicko - cmentarz wojenny z I Wojny Światowej, 1914r.;**
- **Dworszowice Kościelne - cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki - w obrębie zespołu kościelnego p.w. św. Michała Archanioła, ul. Dobrowolskiego, XIVw.;**
- **Dubidze:**
 - **kuźnia murowana z pocz. XX w. ul. Stawowa, w obrębie zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków,**
 - **oficyna murowana, ul. Stawowa, w obrębie zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków,**
 - **spichlerz murowany z XIX/XXw., ul. Stawowa, w obrębie zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków,**
 - **kapliczka rzymsko-katolicka murowana z XIX/XXw., przy drodze wojew. 483;**
- **Dworszowice Kościelne**
 - **kaplica murowana z XIX/XXw., ul. Dobrowolskiego;**
 - **chałupa drewniana ul. Strażacka 5, z ok. 1920r.**
- **Nowa Brzeźnica**
 - **kapliczka rzymsko-katolicka murowana z ok. 1911r., ul. Kościuszki;**
- **Ważne Młyny - kapliczka rzymsko-katolicka murowana z XVIII/XIXw.**
- **Zimna Woda - dom drewniany nr 9 - z 1910r.**

Licznie występujące stanowiska archeologiczne

(ok. 200 stanowisk), zaznaczone na mapie „Kierunków zagospodarowania przestrzennego” , większe skupiska stanowisk objęto dodatkowo wyznaczonymi rejonami występowania stanowisk archeologicznych.

Strefy ekspozycji przestrzennej

ochrona otoczenia i ekspozycji zabytków stanowiących dominanty krajobrazowe w Dubidzach, Nowej Brzeźnicy i Dworszowicach Kościelnych

Historyczne układy przestrzenne

w miejscowościach: Nowa i Stara Brzeźnica, Prusicko, ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Uwarunkowania wynikające z cech środowiska kulturowego:

- *wymagania ochrony konserwatorskiej występujących na terenie gminy dóbr kultury, w tym szczególnie licznych stanowisk archeologicznych (200 stanowisk), świadczących o przeszłości kulturowej tego obszaru;*
- *określenie funkcji użytkowych oraz kierunków rewaloryzacji ważniejszych zespołów zabytkowych.*

Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

Liczba ludności Gminy Nowa Brzeźnica według stanu na 2010r. wynosiła 4796 osób. W 2008r. w gminie Nowa Brzeźnica liczba ludności wynosiła 4892 osoby a w roku 2009 – 4836 osób.

Analizując powyższe dane należy zauważyć, że Gmina wykazuje stały spadek liczby mieszkańców.

W 2010r. zanotowano 34 urodzin i 71 zgonów, co daje ujemny przyrost naturalny.

Również saldo migracji jest ujemne i kształtuje się na poziomie -3

W roku 2010r., przy liczbie ludności 4796 osób, w wieku przedprodukcyjnym było 879, w wieku produkcyjnym było 3007 osób, a w wieku poprodukcyjnym 910 osób.

Przeprowadzona analiza struktur demograficznych pozwala stwierdzić, że społeczność gminy posiada niekorzystny odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz korzystny współczynnik feminizacji.

W granicach administracyjnych gminy są 4 szkoły podstawowe (Nowa Brzeźnica, Dubidze, Dworszowice Kościelne, Prusicko), 1 gimnazjum (Nowa Brzeźnica) oraz 5 placówek wychowania przedszkolnego w tym jedno przedszkole w Nowej Brzeźnicy do których uczęszcza 116 dzieci (dane na rok szkolny 2010):

Mieszkańcy gminy korzystają z usług ponadlokalnych zlokalizowanych w Pajęcznie i Częstochowie.

Największe skupienie usług publicznych i komercyjnych znajduje się: w Nowej Brzeźnicy (siedziba gminy, posterunek policji, urząd pocztowy, bank, ośrodek zdrowia, dom kultury, biblioteka) i w Dubidzach, Prusicku, Dworszowicach Kościelnych.

Charakterystyczny jest rozwój usług i działalności gospodarczej wzdłuż dróg wojewódzkich.

W pozostałych miejscowościach usługi (głównie handel) są zlokalizowane w pobliżu kościołów, szkół oraz wzdłuż głównych dróg (brak wykształconych centów usługowych).

Na terenie Gminy Nowa Brzeźnica funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w miejscowościach: Wólka Prusicka, Prusicko, Nowa Brzeźnica, Kuźnica, Kruplin, Konstantynów, Dworszowice Kościelne, Dubidze, Stara Brzeźnica. Niektóre obiekty strażnic pełnią rolę usługowo-handlową i są ośrodkami kulturalnymi skupiającymi życie w danych miejscowościach (handel, gastronomia, domy weselne).

Na terenie gminy Nowa Brzeźnica zlokalizowany jest jeden ośrodek zdrowia, dwa gabinety lekarskie oraz apteka.

Na terenie gminy nie funkcjonują większe zakłady produkcyjno - przemysłowe. W ewidencji Urzędu Gminy zarejestrowanych jest 211 podmiotów gospodarczych. W przeważającej większości są to zakłady małe, zatrudniające po kilka osób, bądź w podmiotach tych pracuje tylko rodzina.

Uwarunkowania społeczne:

- *wysoki stopień bezrobocia, zachwiana struktura demograficzna (wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym);*
- *nadwyżki rąk do pracy w rolnictwie (ukryte bezrobocie);*
- *w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji niewystarczająca baza lokalowa, zaplecza sportowo-rekreacyjnego;*
- *niezbędny rozwój i rozszerzenie edukacji rolniczej.*

Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na terenie gminy Nowa Brzeźnica występują następujące obiekty i obszary mogące stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i jej mienia:

- stacje paliw (wymagana lokalizacja projektowanego zainwestowania przy stacjach paliw w sposób zgodny z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005r. w/s warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe do dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 243 poz.2063 z późn. zm.);
- tereny narażone na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne - tereny wokół stacji telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych (wymagana lokalizacja inwestycji poza występującym ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym);
- tereny na których zlokalizowano instalacje mogące pogorszyć stan środowiska (wymagane zachowanie oddziaływania związanego z tymi inwestycjami w granicach terenu inwestycji);
- tereny ze zwierciadłem wody gruntowej utrzymującym się płycej niż 1,0m npm, podmokłych, zalewowych, inwersyjnych, z występowaniem gleb pochodzenia organicznego;

- tereny wokół cmentarzy grzebalnych (wymagane zachowanie stref ochrony sanitarnej);
- **tereny szczególnego zagrożenia powodzią (wymagane ograniczenia zabudowy).**

W granicach gminy brak jest terenów zagrożonych naturalnym osuwaniem się mas ziemnych oraz zakładów, które stwarzałyby zagrożenie zaistnienia poważnej awarii.

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Na terenie gminy Nowa Brzeźnica za szczególnie ważne uznać należy następujące kierunki działań realizacyjnych:

- ochronę istniejących walorów i zasobów przyrodniczych i wszystkich obiektów prawnie chronionych
- ochronę zwartych kompleksów gleb o najwyższej bonitacji oraz gleb pochodzenia organicznego przed zmianą użytkowania na nierolnicze;
- podniesienie stopnia lesistości i zagospodarowanie gleb marginalnych;
- przekształcenia przestrzenne i funkcjonalne zmierzające do poprawy warunków sanitarno-zdrowotnych;
- realizację nowych zamierzeń inwestycyjnych, zmian i przekształceń obecnego układu przestrzennego z udziałem urządzeń i instalacji technicznych w celu wyeliminowania bądź ograniczenia zagrożeń dla środowiska;
- respektowanie w rozwoju przestrzennym gminy Nowa Brzeźnica koncepcji kształtowania systemu ekologicznego uwzględniając Koncepcję Krajowej Sieci Ekologicznej (EKONET Polska), którego systematyczne tworzenie zapewni korzystne warunki dla zrównoważonego rozwoju całej gminy Nowa Brzeźnica i całego regionu;
- ochronę wód powierzchniowych;
- ochronę zbiorników wód podziemnych przed skażeniami zgodnie z obowiązującym prawem wodnym;
- inwentaryzację i likwidację istniejących źródeł zanieczyszczeń;
- budowę sieci kanalizacyjnych z nowoczesnymi, wysokosprawnymi oczyszczalniami ścieków,
- **zakaz zabudowy i ograniczenie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.**

Gmina Nowa Brzeźnica, jest gminą typowo rolniczą. Ze względu na bogactwo środowiska naturalnego charakteryzuje się znaczącymi walorami krajobrazowymi, posiada duży stopień zalesienia. Ogromne kompleksy leśne i przepływające przez te tereny utrzymane w naturalnym przebiegu rzeki stwarzają dogodne warunki do wypoczynku i rekreacji. **W planie województwa łódzkiego, Gmina Nowa Brzeźnica położona jest w projektowanym „Paśmie kulturowo-turystycznym rzeki Warty”, co stwarza nowe możliwości rozwoju gminy.**

Uwarunkowania wynikające ze stanu gospodarki i instytucji ją wspomagających:

- *działalność gospodarcza oparta o surowce miejscowe (przemysł przetwórczy, budownictwo);*
- *umocnienie wiodącej funkcji gospodarczej - rolnictwa i leśnictwa poprzez:*
 - *rozwój bazy przetwórczej i magazynowej;*
 - *rozszerzenia pomocy w zrzeszaniu się i organizowaniu rolników;*
 - *promocja gospodarstw specjalistycznych, w tym "gospodarstw ekologicznych";*
 - *rozwój informacji gospodarczej;*
- *przygotowanie terenów ofertowych dla różnorodnej działalności gospodarczej;*
- *dolesienia i zalesienia obszarów o słabych glebach.*

Stan prawny gruntów

W strukturze własności gruntów utrzymuje się dominacja własności prywatnej. Stosunkowo duży jest udział gruntów stanowiących własność Wspólnot Gruntowych, Skarbu Państwa. Stopniowo ulega zmniejszeniu areal gruntów w zarządzie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Gmina posiada w swoich zasobach atrakcyjne tereny inwestycyjne w miejscowościach:

- Prusicko-Rybaki ok.6 ha dla potrzeb zabudowy mieszkaniowo-rekreacyjnej;
- Wólka Prusicka dla potrzeb zabudowy usługowo-mieszkaniowej;
- Nowa Brzeźnica dla potrzeb aktywności gospodarczej i sfery produkcyjnej;
- Dworszowice Kościelne dla potrzeb aktywności gospodarczej i sfery produkcyjnej.

Pozostałe grunty stanowiące własność gminy to w większości tereny usług publicznych (urząd gminy, dom kultury, szkoły, przedszkola, boiska, remizy), infrastruktury technicznej (ujęcia wód) oraz drogi gminne. Pośród działek niezabudowanych jedynie nieliczne mogą być wykorzystane do zabudowy.

Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Z mocy ustawy o ochronie przyrody na terenie gminy ochronie podlega **pomnik przyrody ożywionej – dąb szypułkowy** w miejscowości Ważne Młyny na terenie Ośrodka Wczasowego PKP - rozporządzenie nr 23/94 z dnia 30.12.1994 roku Wojewody Częstochowskiego (Dz.Urz. nr 2/95), zmienione Rozporządzeniem Nr 4/98 z dnia 06.02.1996 r. Wojewody Częstochowskiego (Dz.Urz. nr 2/96, poz.5).

Na terenie gminy ochronie podlegają również:

- **lasy ochronne uznane:**
 - Zarządzeniem MOŚZNiL nr 100 z dnia 23 lipca 1996 r. dla lasów będących w Zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Nadleśnictwa Kłobuck,
 - Zarządzeniem MOŚZNiL nr 181 z dnia 23 października 1996 r. dla lasów będących w Zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Nadleśnictwa Gidle;
- **gleby chronione** IIIa – IIIb klasy bonitacyjnej gruntów ornych, III-iej klasy bonitacyjnej użytków zielonych oraz gleby organiczne, chronione na podstawie przepisów szczególnych;
- **obiekty stawowe** o ustanowionych obrębach hodowlanych (Rozporządzenie Nr 27/98 Wojewody Częstochowskiego z dnia 18 grudnia 1998 r. oraz Obwieszczeniem Wojewody Śląskiego z dnia 15 marca 1999 r. – Dz. Urzędowy Woj. Śląskiego 99.08.42) w tym:
 - obiekt „Dubidze” o powierzchni ewidencyjnej 56,14 ha;
 - obiekt „Prusicko” o powierzchni ewidencyjnej 30,92 ha;
- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią chronione na podstawie art.17 Ustawy z dnia 5.01.2011r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r. poz.145, z późn. zm.) – do czasu przekazania gminie map zagrożenia powodziowego.**

Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W granicach gminy brak jest terenów zagrożonych naturalnym osuwaniem się mas ziemnych.

Tereny przekształcone w wyniku prowadzonej powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych oraz zwałowiska powstałe w wyniku prowadzonej poprzednio eksploatacji mogą w przypadku ich naruszenia grozić osuwaniem się mas ziemnych.

Występowanie udokumentowanych złóż kopalin

Na terenie gminy występują kopaliny użyteczne reprezentowane przez: surowce okruczowe – piaski i żwiry, surowce ilaste – gliny oraz surowce węglanowe – wapienie. Na terenie gminy udokumentowano:

- złoża piasków budowlanych „Ważne Młyny”, przydatne do produkcji betonów, zapraw i wypraw budowlanych oraz gładzi;
- złoża kruszywa naturalnego „Dworszowice” (złoża zarejestrowane);
- złoża kruszywa naturalnego „Dworszowice II”.

Złoża piasków ze żwirem „Dworszowice” i „Dworszowice II” „Ważne Młyny” wskazywane są jako zaplecze i baza surowcowa kruszywa naturalnego mogącego mieć zastosowanie w budownictwie dla zaspokojenia lokalnych potrzeb mieszkańców gminy.

Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

W granicach gminy Nowa Brzeźnica występują następujące tereny i obszary górnicze:

- **teren górniczy „Pole Bełchatów” i obszar górniczy „Pole Bełchatów I”, ustanowione w koncesji Nr 120/94 z dnia 08.08.1994r. z późn. zm. , udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dla Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. w Rogowcu na wydobywanie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących ze złoża „Bełchatów-pole Bełchatów” – koncesja ważna do 31.07.2020r.**
- **teren i obszar górniczy „Pole Szczerców”, wyznaczone w koncesji Nr 25/97 z dnia 01.10.1997r. z późn. zm., udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dla Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. w Rogowcu na wydobywanie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących ze złoża węgla brunatnego „Bełchatów-pole Szczerców” – koncesja ważna do 17.09.2038r.**
- **teren górniczy „Dworszowice I” i obszar górniczy „Dworszowice I”, wyznaczone w koncesji Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 07.08.2008r. znak: RO.V-AK-7513-10/08 zmieniającej koncesję Wojewody Częstochowskiego na wydobywanie kopaliny (kruszywa naturalnego) ze złoża „Dworszowice” z dnia 14.05.1996r. znak: OS.III.7512/50/95/96 m.in. w zakresie wyznaczenia nowego obszaru i terenu górniczego „Dworszowice I” przeniesionej w dniu 21.08.2007r. na rzecz Wrocławskich Kopalni Surowców Mineralnych Spółki Akcyjnej we Wrocławiu – koncesja ważna do 14.06.2016r.**
- **teren górniczy „Dworszowice II” i obszary górnicze „Dworszowice II-A” i „Dworszowice II-B” wyznaczone w koncesji Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 23.01.2008r. znak: RO.V-AK-7513-48/07 z późn. zm. na wydobywanie kopaliny (kruszywa naturalnego) z części złoża „Dworszowice II” – koncesja ważna do 31.12.2017r.**

Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Zaopatrzenie w wodę pitną

Większość miejscowości gminy jest zwodociągowana. Stopień zwodociągowania szacuje się na 89%. W tym zakresie gmina prowadzi inwestycje zmierzające do osiągnięcia 100% zwodociągowania całej gminy. W planach jest budowa nowych studni (zapasowych) do istniejących ujęć w Prusicku i Wólce Prusickiej. Przewiduje się również rozbudowę istniejącego wodociągu w Nowej Brzeźnicy i Orczuchach o długości 1500mb. Rozpoznane zasoby ujęć komunalnych są wystarczające dla obecnego zapotrzebowania w wodę oraz stanowią wystarczającą rezerwę dla potrzeb rozwojowych gminy.

Gospodarka ściekowa

Obecnie gmina nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z koncepcją Kanalizacji sanitarnej dla gminy Nowa Brzeźnica, docelowo przewiduje się odprowadzenie ścieków sanitarnych do gminnego systemu kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem jako rozwiązania tymczasowego, do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej gromadzenia ścieków w bezodpływowych zbiornikach do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych i ich wywożenie do punktu zlewnego;

Docelowo przewiduje się realizację oczyszczalni ścieków w następujących miejscowościach:

- w Nowej Brzeźnicy dla obsługi zwartej zabudowy: Nowej i Starej Brzeźnicy, Kruplina; odbiornik ścieków oczyszczonych - rzeka Pisia powyżej projektowanego zbiornika retencyjnego (wybrana dla oczyszczalni technologia winna gwarantować zachowanie wysokiej klasy czystości wody w odbiorniku);
- w Dubidzach dla obsługi: zwartej zabudowy Dubidz, Kolonii Dubidze i Pieńków Dubidzkich; odbiornik ścieków oczyszczonych rzeka Pisia w rejonie kompleksów stawów hodowlanych (wymagania odnośnie technologii oczyszczania ścieków j.w.);
- w Dworszowicach Kościelnych dla obsługi: zwartej zabudowy Dworszowice Kościelnych, Dworszowice Kościelnych-Kolonii i Konstantynowa; odbiornik ścieków oczyszczonych - ciek bez nazwy, prawy dopływ Warty;
- w Wólce Prusickiej dla obsługi: zwartej zabudowy Wólki Prusickiej, Kuźnicy, Ważnych Młynów; odbiornik ścieków oczyszczonych - rzeka Kocinka;
- w Prusicku dla obsługi zwartej zabudowy wsi; odbiornik ścieków oczyszczonych rzeka Warta.

Odprowadzanie wód deszczowych

W granicach gminy funkcjonują jedynie niewielkie odcinki sieci kanalizacji deszczowej. Podstawowym systemem odprowadzającym wody deszczowe jest istniejący system melioracji oraz rowów przydrożnych. Przy postępującej urbanizacji, utwardzania terenów (podwórka, chodniki) ilość istniejących kanałów deszczowych jest zdecydowanie zbyt mała.

Gospodarka odpadami

Gmina Nowa Brzeźnica nie posiada własnego składowiska odpadów. Odpady trafiają na składowisko do Dylowa „A” i Jadwiniówka k/Radomska.

Wymagane jest prowadzenie systemu segregowania zbieranych odpadów.

Gazyfikacja

W gminie występuje brak gazyfikacji przewodowej. Zaopatrzenie w gaz nie stanowi zadania własnego gminy i realizacja inwestycji w tym zakresie jest uzależniona od planów inwestycyjnych jednostek i firm zewnętrznych, zgodnie z zasadami określonymi w Prawie energetycznym. W chwili sporządzania niniejszego opracowania brak konkretyzacji ich przebiegu.

Energetyka

Teren gminy jest w stopniu dostatecznym zaopatrzonej w energię elektryczną.

Telekomunikacja

Poziom telefonizacji gminy jest wysoki. Na terenie gminy istnieje kilka wież telefonii komórkowej.

Sieć drogowa

Podstawowe połączenia komunikacyjne o znaczeniu regionalnym zapewniają:

droga krajowa nr 42 **Kluczbork** – Pajęczno – Nowa Brzeźnica – Radomsko,

drogi wojewódzkie: nr 483 Częstochowa – Łask,

nr 492 Kłobuck – Ostrowy – Ważne Młyny;

jednotorowa linia kolejowa Częstochowa – Chorzew Siemkowice – Gdynia ze stacją w Nowej Brzeźnicy i przystankami w Dubidzach i Ważnych Młynach.

Lokalne połączenia są zapewnione przez dobrze rozbudowaną sieć dróg powiatowych i gminnych.

Stan dróg gminnych jest stosunkowo dobry; wymagana jest pokrycie dywanikiem asfaltowym części dróg utwardzonych oraz realizacja chodników.

Stan dróg powiatowych jest wystarczający; konieczna jest szybka ich modernizacja, w tym realizacja chodników

wzdłuż terenów zamieszkałych.

Stan dróg wojewódzkich jest bardzo dobry; w ostatnich latach przeprowadzono stosowne remonty i modernizacje.

Uwarunkowania infrastrukturalne i komunikacyjne:

- niedostateczne uzbrojenie terenów zainwestowanych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i odpadami;
- konieczność przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego w celu:
 - zapewnienia sprawnych połączeń z ośrodkiem powiatowym (m. Pajęczno);
 - wykorzystania możliwości powiązania gminy drogą krajową Nr 42 z projektowanym węzłem autostradowym Radomsko";
 - zwiększenia znaczenia w układzie lokalnym drogi powiatowej Dworszowice, Ważne Młyny;
 - ochrony układów osadniczych miejscowości Brzeźnica i Dworszowice Kościelne poprzez zapewnienie budowy obwodnic tych miejscowości w ciągach dróg, których znaczenie będzie wzrastać;
- zabezpieczenie rezerwy terenu dla rozbudowy obecnie jednotorowej linii kolejowej Częstochowa-Chorzew-Siemkowice;
- kontynuowanie remontów i modernizacji dróg gminnych i transportu rolnego.

Zadania służące ponadlokalnym celom publicznym

Uwarunkowania wynikające z polityki państwa:

- przynależność administracyjna gminy do powiatu pajęczańskiego (województwo łódzkie);
- utrudniony dostęp do usług ponadlokalnych, zlokalizowanych w kilku ośrodkach miejskich;
- **na terenie Gminy nie występują zadania rządowe, wpisane do rejestru programów zadań rządowych służących realizacji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o których mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.**

Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego przyjętego uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010r.:

Zadania służące ponadlokalnym celom publicznym:

- **budowa obwodnicy w ciągu dróg: nr 42 (krajowej) oraz nr 483 (wojewódzkiej),**
- **planowana realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Nowa Brzeźnica-Olesno (z uwagi na brak szczegółowych projektów przebiegu gazociągu, na rysunku studium zaznaczono przebieg orientacyjny),**
- **planowane elektrownie wodne w Kuźnicy,**
- **proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu „Pajęczańsko-Gidelski”,**
- **projektowane szlaki turystyczne: Łódzki Szlak Konny, Szlak Regionalny Parków Krajobrazowych (rowerowy), Szlak Wodny Warty,**
- **położenie gminy w projektowanym „Paśmie kulturowo-turystycznym rzeki Warty”.**

Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Część obszaru Gminy Nowa Brzeźnica z uwagi na przecinające obszar gminy doliny rzek Warty, Liswarty i Pisi oraz ukształtowaną w dolinach (w bezpośrednim sąsiedztwie rzek) zabudowę mieszkaniową, położona jest w granicach terenów szczególnego zagrożenia powodzią. Ponieważ obszary te dotyczą znacznych części miejscowości ukształtowanych wzdłuż rzek, należy dążyć do ograniczenia lokalizacji nowej zabudowy w tych obszarach i dążyć do poszukiwań rozwiązań przestrzennych ograniczających potencjalnych negatywnych skutków powodzi.

W obrębie terenów szczególnego zagrożenia powodzią dla rzeki Warty, Liswarty i Pisi określonego wg. „Obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią wyznaczonego w studium ochrony przeciwpowodziowej” należy podporządkować wszelkie działania przepisom ustawy Prawo wodne.

Ustawa Prawo wodne w obecnie obowiązującym art.9 pkt 6b definiuje pojęcie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a w art. 9 pkt 6c definiuje pojęcie „obszaru szczególnego zagrożenia powodzią” – odpowiadającego uprzedniej definicji „obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią”.

Zgodnie z działem Va ustawy Prawo wodne w celu ochrony przed powodzią muszą być w terminach ustanowionych ustawowo sporządzone: mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzenia ryzykiem powodziowym. Do dnia dzisiejszego dla obszaru objętego zmianą studium nie sporządzono żadnego z tych opracowań, nie wprowadzono również na podstawie art. 88m Ustawy Prawo wodne odpowiednich zakazów mających na celu ochronę terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, w trybie wydania przez Dyrektora RZGW aktu prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 88f ust.5 ustawy Prawo wodne m. in. granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego będą musiały być

uwzględnione w m.in. w planowaniu przestrzennym. Jak wynika z art.17 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 32, poz. 159) obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone przez Dyrektora RZGW na podstawie przepisów dotychczasowych uznaje się za obszary szczególnego zagrożenia powodzią – i obszary te winny być uwzględniane m.in. przy sporządzaniu studium. Oznacza to, że obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią wyznaczony w studium ochrony przeciwpowodziowej dla terenu gminy Nowa Brzeźnica obecnie musi być traktowany jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią.

3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Ogólne zasady określania kierunków zagospodarowania przestrzennego

Analiza stanu i wniosków dotyczących zagospodarowania gminy pozwoliła na identyfikację uwarunkowań rozwoju i wynikających z nich problemów rozwoju, które stały się podstawą do formułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo wykonana ocena realizacji obecnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, potwierdziła prawidłowość przyjętej w nim struktury funkcjonalno-przestrzennej i zasad zagospodarowania wyodrębnionych terenów.

Przekazana do STUDIUM strategia rozwoju gminy (opracowanie Zarządu Gminy z 1999r.) pozwoliła na podbudowanie postulowanych kierunków rozwoju przyjętymi przez Gminę działaniami strategicznymi.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego ustalono poprzez:

- wyznaczenie stref polityki przestrzennej
- wskazanie, jakie formy użytkowania powinny przeważać na wydzielonych w ramach stref terenach
- określenie obszarów chronionych, dla których potrzeba ochrony wynika z cech środowiska przyrodniczego i kulturowego
- określenie kierunków i możliwości rozwoju komunikacji, infrastruktury technicznej
- wyznaczenie obszarów do objęcia obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3.2. Strefy polityki przestrzennej

Zróżnicowany przestrzennie obszar gminy podzielono na strefy polityki przestrzennej, określając kierunki i zasady ich zagospodarowania.

STREFA I - TERENY OSADNICTWA WIEJSKIEGO

Kierunki i zasady zagospodarowania:

1. Adaptacja terenów zainwestowanych zabudową mieszkaniową i zagrodową z niewielkim udziałem zabudowy usługowej i rzemiosła oraz zabudowy zagrodowej z niewielkim udziałem zabudowy mieszkaniowo-usługowej.
2. Pożądane koncentrowanie zabudowy poprzez zagospodarowanie istniejących luk obiektami mieszkalnymi z dopuszczeniem obiektów usługowych i rzemiosła - nieuciążliwych dla sąsiedztwa.
3. Dla nowo lokalizowanych obiektów należy stosować następujące zasady:
 - a) zabudowa niska, o bardzo niskim wskaźniku intensywności zabudowy (ok.15-30%) i bardzo wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.50-60%), maksymalna wysokość nowych budynków do 10m; wysokość pozostałych obiektów do 20m.
 - b) ustalanie linii zabudowy:
 - na terenach położonych w obrębie zabytkowych układów urbanistycznych linia nawiązująca do przeważającej w sąsiedztwie;
 - na pozostałych terenach zgodna z przepisami odrębnymi w zakresie dróg publicznych;
 - c) rozwiązanie obsługi inżynierskiej na zasadach ogólnie w gminie obowiązujących, zgodnie z

przepisami szczególnymi.

4. Dla nowych działek przeznaczonych do zagospodarowania dla potrzeb zabudowy mieszkaniowej, usługowej i rzemiosła obowiązek poprzedzenia zabudowy sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i uzyskaniem zgody na zmianę użytkowania gruntów rolnych.

STREFA II - TERENY ROZWOJOWE DLA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ O CECHACH I STANDARDACH OSIEDLOWYCH

Kierunki i zasady zagospodarowania:

1. Adaptacja istniejących zespołów zabudowy mieszkaniowej z usługami z przewagą zwartej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych w miejscowościach Nowa i Stara Brzeźnica, Prusicko, Wólka Prusicka. Wskazane porządkowanie i przekształcenie zabudowy, zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi, w celu utrzymania cech układu urbanistycznego i charakteru zabudowy (budynki 1-2 kondygnacyjne z dachami stromymi dwuspadowymi, linia zabudowy istniejąca). Dopuszcza się realizację w lukach zabudowy nowych obiektów mieszkalnych i usług nieuciążliwych dla sąsiedztwa, związanych z zaspokajaniem potrzeb ludności.
2. Dla nowych terenów zabudowy mieszkaniowej o charakterze osiedlowym w miejscowościach Nowa i Stara Brzeźnica, Dubidze, Dworszowice Kościelne zasady zagospodarowania, obsługi inżynieryjnej i komunikacyjnej należy określić na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla nowych budynków ustala się:
 - a) utrzymanie regionalnego charakteru zabudowy, tj. zabudowy niskiej, o niskim wskaźniku intensywności zabudowy (ok.20-35%) i wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.40%); maksymalna wysokość nowych budynków do 10m; wysokość pozostałych obiektów do 20m;
 - b) możliwość lokalizacji usług nieuciążliwych w ciągach handlowo-usługowych wzdłuż zbiorczych ulic osiedlowych.

STREFA III - TERENY POTENCJALNEGO ROZWOJU ZABUDOWY PRODUKCYJNO- USŁUGOWEJ

Kierunki i zasady zagospodarowania:

1. Na istniejących terenach produkcyjnych, baz, magazynów i składów należy zachować dotychczasowe wykorzystanie, dopuszczając zwiększenie intensywności wykorzystania terenów poprzez:
 - a) lokalizację nowych obiektów
 - b) modernizację lub rozbudowę istniejących obiektów
 - c) dopuszczenie adaptacji dla potrzeb związanych z obsługą rolnictwa.
2. Na nowych terenach (ofertowych) wskazanych dla rozwoju funkcji produkcyjnej dopuszcza się:
 - a) lokalizację obiektów mogących pogorszyć stan środowiska pod warunkiem zakazu równoczesnego wprowadzania zabudowy mieszkaniowej: Wólka Prusicka, Dworszowice Kościelne;
 - b) lokalizację obiektów nieuciążliwych bądź o uciążliwości zamykającej się w granicach do których inwestor posiada tytuł prawny, która nie powinna naruszać interesów sąsiedztwa: Dubidze, Nowa Brzeźnica;
3. Dla nowo lokalizowanych obiektów należy stosować następujące zasady:
 - a) zabudowa niska, do dwóch kondygnacji nadziemnych, o wskaźniku intensywności zabudowy (do 50%) i udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.10-30%); maksymalna wysokość nowych budynków do 12m; wysokość pozostałych obiektów do 25m.
 - b) ustalanie linii zabudowy:
 - zgodna z przepisami odrębnymi w zakresie dróg publicznych;
 - c) rozwiązanie obsługi inżynieryjnej na zasadach ogólnie w gminie obowiązujących, zgodnie z przepisami szczególnymi.
4. Ze względu na sytuację techniczno-gospodarczą gminy wskazanym jest:
 - a) pełniejsze wykorzystanie udokumentowanych surowców mineralnych w budownictwie, drogownictwie, do produkcji materiałów budowlanych;
 - b) rozwój bazy składowania i przechowywania produktów rolnych;
 - c) tworzenie niewielkich, lokalnych zakładów przemysłu rolno-spożywczego, wykorzystujących miejscowe płody role i zwierzęta hodowlane.
5. Dla nowych terenów produkcyjnych istnieje obowiązek opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Dla większych terenów ofertowych, wskazanych na rysunku STUDIUM należy kompleksowo rozwiązać zagospodarowanie terenu oraz obsługę inżynieryjną i komunikacyjną.

STREFA IV - TERENY ROZWOJU TURYSTYKI, WYPOCZYNKU I REKREACJI Z USŁUGAMI TOWARZYSZĄCYMI

Kierunki i zasady zagospodarowania:

1. Rozwój terenów turystyki, wypoczynku i rekreacji oparto o istniejące zespoły zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej, położone w atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo obszarach, proponowanych do

- objęcia ochroną w postaci obszarów chronionego krajobrazu.
2. Na terenach tych należy stosować następujące zasady zagospodarowania:
 - a) dopuszczać przekształcanie istniejącej i lokalizację nowej zabudowy dla potrzeb zabudowy pensjonatowej, rekreacyjnej i rekreacji indywidualnej z usługami towarzyszącymi;
 - b) wprowadzać nową funkcję terenów w oparciu o sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
 3. Dla nowych terenów zorganizowanej zabudowy rekreacyjnej (ofertowych) oraz terenów rozwoju specjalistycznych usług turystyczno-wypoczynkowych w rejonie miejscowości:
 - Płaczki
 - Wólka Prusicka
 - Prusicko - Rybaki, Rzędowie, Zapole
 - Ważne Młyny
 - Zimna Woda
 - a) podporządkowanie zagospodarowania terenów ochronie istniejących walorów i zasobów środowiska;
 - b) do czasu sporządzenia m.p.z.p, ochrona poprzez utrzymanie terenów w ich obecnym użytkowaniu;
 - c) ustalenie szczegółowych zasad zabudowy i zagospodarowania oraz kompleksowego rozwiązania obsługi inżynierskiej i komunikacyjnej w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu;
 - d) kształtowanie zabudowy na działkach 1000 -2500 m² dla zabudowy rekreacji indywidualnej i 2000-2500 m² dla zabudowy pensjonatowej, rekreacyjnej i usługowej,
 - e) zabudowa niska do dwóch kondygnacji nadziemnych, o niskim wskaźniku intensywności zabudowy (ok.15-20%) i bardzo wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.50-60%); maksymalna wysokość nowych budynków do 10m; wysokość pozostałych obiektów do 25m.
 - d) ustalanie linii zabudowy:
 - na terenach położonych w obrębie zabytkowych układów urbanistycznych linia nawiązująca do przeważającej w sąsiedztwie;
 - na pozostałych terenach zgodna z przepisami odrębnymi w zakresie dróg publicznych;
 - e) rozwiązanie obsługi inżynierskiej na zasadach ogólnie w gminie obowiązujących, zgodnie z przepisami szczególnymi.
 4. Dla terenów rekreacji otwartej oraz projektowanego rekreacyjnego zbiornika wodnego w miejscowości Ważne Młyny – terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:
 - a) podporządkowanie zagospodarowania terenów ochronie istniejących walorów i zasobów środowiska;
 - b) ustalenie szczegółowych zasad zagospodarowania oraz kompleksowego rozwiązania obsługi inżynierskiej i komunikacyjnej w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
 - c) obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych za wyjątkiem obiektów małej architektury i zaplecza sanitarno-gospodarczego;
 - d) zabudowa parterowa, o wskaźniku intensywności zabudowy (do 5%) i udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.70-90%); maksymalna wysokość nowych budynków do 6m; wysokość pozostałych obiektów do 10m.
- 3. Dla wyznaczonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego projektowanych szlaków turystycznych: Łódzkiego Szlaku Konnego, Szlaku Regionalnego Parków Krajobrazowych (rowerowego), Szlaku Wodnego Warty oraz położenia gminy w projektowanym „Paśmie kulturowo-turystycznym rzeki Warty”: uwzględnienie przebiegu szlaków w zagospodarowaniu terenów i wykorzystanie ich potencjału dla rozwoju rekreacyjnego gminy.**

STREFA V - TERENY ROLNE

Kierunki i zasady zagospodarowania.

1. Poprawa poziomu wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez ochronę gruntów rolnych najcenniejszych dla rolnictwa i prowadzenie działań poprawiających efektywność gospodarki rolnej.
2. Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
 - a) należy przestrzegać zakazu wprowadzania nowej zabudowy kubaturowej;
 - b) w stosunku do zabudowy istniejącej dopuszcza się modernizację i rozbudowę obiektów dla potrzeb gospodarstwa rolnego w zakresie nie wymagającym wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego bądź leśnego,
 - gabaryty planowanej rozbudowy bądź modernizacji obiektów: obiekty parterowe z ewentualnym poddaszem użytkowym, o niskim wskaźniku intensywności zabudowy (ok.20-25%) i wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.60-70%), maksymalna wysokość nowych budynków do 8m; wysokość pozostałych obiektów do 20m;
 - c) w przypadkach uzasadnionych dopuszcza się budowę, rozbudowę bądź modernizację obiektów:
 - infrastruktury technicznej, których przebieg uzależniony jest od zadań ponadlokalnych bądź potrzeb lokalnych;
 - dróg publicznych i dróg dojazdowych do pól i lasów, oraz ścieżek rowerowych, przy zakazie

- realizacji nowych dróg publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
3. Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w obrębie których występują:
 - udokumentowane złoża surowców mineralnych - należy stosować zakaz zabudowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi;
 - stawy hodowlane - należy zachować ich obecną funkcję.
 4. Na pozostałych terenach rolnych obejmujących użytki rolne o przewadze słabych klas gleb i prywatne lasy gospodarcze, należy dostosować warunki zagospodarowania do potrzeb ich wielofunkcyjnego rozwoju poprzez:
 - a) wprowadzenie dolesień terenów położonych w pobliżu kompleksów leśnych, w rejonach wskazanych na mapie „Kierunków zagospodarowania przestrzennego” z dopuszczeniem ich dalszego wykorzystywania jako tereny rolnicze;
 - b) dopuszczenie do zalesienia terenów niskich klas bonitacyjnych;
 - c) dopuszczenie lokalizacji obiektów niezbędnych dla obsługi terenów wiejskich lub sąsiadujących z nimi terenów osiedleńczych;
 - d) gabaryty planowanej zabudowy: tereny dopuszczone do zabudowy niskiej, o niskim wskaźniku intensywności zabudowy (ok.20-25%) i wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnej (ok.50-70%), maksymalna wysokość nowych budynków do 8m; wysokość pozostałych obiektów do 20m.

STREFA Va - TERENY ROLNE z dopuszczeniem realizacji urządzeń infrastruktury technicznej **Kierunki i zasady zagospodarowania.**

1. **Poprawa poziomu wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez ochronę gruntów rolnych najcenniejszych dla rolnictwa i przeprowadzanie działań poprawiających efektywność gospodarki rolnej.**
2. **Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej:**
 - a) **obowiązuje zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w tym budynków mieszkalnych realizowanych w ramach siedlisk rolniczych;**
 - b) **należy przestrzegać ograniczeń w wprowadzaniu nowej zabudowy kubaturowej;**
 - c) **w stosunku do zabudowy istniejącej dopuszcza się modernizację i rozbudowę obiektów dla potrzeb prowadzonego gospodarstwa rolnego w zakresie nie wymagającym wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego bądź leśnego;**
 - d) **dopuszcza się budowę, rozbudowę bądź modernizację:**
 - **sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;**
 - **ścieżek rowerowych, dróg publicznych i dróg wewnętrznych - przy zakazie realizacji nowych dróg publicznych o znaczeniu ponadlokalnym;**
 - **możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń do wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną,**
 - **możliwość lokalizacji masztów pomiarowych do prędkości wiatru o wysokości nie większej niż 200m n.p.t.;**

wszystkie stałe lub tymczasowe obiekty budowlane o wysokości 50,0 m npt i więcej, zgodnie z przepisami odrębnymi, podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, (lub ich przyszłych odpowiedników) i oznakowaniu.

Warunkiem lokalizacji obiektów jest:

- **zachowanie przepisów odrębnych, w tym szczególnie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisów ochrony środowiska,**
 - **uwzględnienie uwarunkowań fizjograficznych,**
 - **zachowanie, wymaganych przepisami odrębnymi, odległości projektowanych obiektów od istniejącej zabudowy i elementów zagospodarowania terenu,**
3. **Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej i terenach rolnych, w obrębie których występują:**
 - **udokumentowane złoża surowców mineralnych - należy stosować zakaz zabudowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi;**
- Warunkiem lokalizacji obiektów jest:**
- **zachowanie przepisów odrębnych, w tym szczególnie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisów ochrony środowiska,**
 - **uwzględnienie uwarunkowań fizjograficznych,**
 - **zachowanie, wymaganych przepisami odrębnymi, odległości projektowanych obiektów od istniejącej zabudowy i elementów zagospodarowania terenu.**

STREFA VI - TERENY LEŚNE I ZIELENI URZĄDZONEJ **Kierunki i zasady zagospodarowania**

1. Utrzymanie obecnego użytkowania terenów poprzez poprawę stanu zdrowotności lasu, wzmocnienie funkcji ochronnej i zwiększenie lesistości w oparciu o obowiązujące przepisy szczególne;
2. Wprowadzenie granicy polno-leśnej do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
3. W przypadkach uzasadnionych możliwość dopuszczenia lokalizacji w obrębie terenów lasów państwowych obiektów niezbędnych dla ich funkcjonowania, na zasadach wynikających z przepisów odrębnych.
4. Utrzymanie terenów zieleni urządzonej:
 - zieleni parkowej w miejscowościach Wólka Prusicka, Dworszowice Kościelne, Łązek, Nowa Brzeźnica,
 - zieleni izolacyjnej w miejscowościach Prusicko i Nowa Brzeźnica,
 - terenów cmentarzy w miejscowościach Nowa Brzeźnica, Prusicko, Dworszowice Kościelne, Konstantynów, Wólka Prusicka.

4. POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

4.1. Polityka ochrony środowiska przyrodniczego

1) Cele ekologiczne

- ochrona istniejących walorów i zasobów środowiska;
- zachowanie powiązań przyrodniczych oraz bioróżnorodności występujących ekosystemów;
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

2) Polityka osiągania celów ekologicznych

Dla realizacji przyjętych celów ekologicznych niezbędne jest prowadzenie polityki polegającej na:

- objęciu ochroną konserwatorską terenów o walorach przyrodniczych oraz atrakcyjnych pod względem krajobrazowym;
- zabezpieczeniu funkcjonowania przyrody poprzez wzmoczoną ochronę terenów stanowiących korytarze ekologiczne, decydujących o zachowaniu cennych pod względem przyrodniczym, bioróżnorodności ekosystemów oraz zasobów i cech środowiska, które mają wpływ na odtwarzanie zasobów przyrody;
- ochronie istniejących zasobów wód podziemnych przydatnych dla celów komunalnych ale podatnych na zanieczyszczenia;
- ochronie gleb wysokich klas bonitacyjnych (IIIa -IIIb klasy bonitacyjnej gruntów ornych oraz III klasy bonitacyjnej użytków zielonych) dla produkcji rolnej;
- zahamowaniu procesów niszczących, rekultywacji i wzbogacaniu obszarów zubożonych i zdegradowanych;
- realizowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego gminy.

3) Obszary wymagające podjęcia działań ochronnych

Realizowanie przyjętej dla gminy polityki ekologicznej wiąże się z wyodrębnieniem na jej terenie obszarów podlegających różnym reżimom ochronnym:

- *obszary wymagające najwyższej ochrony* - tworzą je obszary położone w dolinach rzek: Warty, Liswarty, Kocinki, częściowo Pisi oraz kompleksy leśne w ich otoczeniu. Obszary te będące fragmentem korytarza ekologicznego o zaznaczeniu krajowym w projektowanej Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET -Polska), **proponowane do objęcia ochroną konserwatorską w planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego jako obszar chronionego krajobrazu "Pajęcząsko-Gidelski", atrakcyjny dla wykorzystania rekreacyjnego.** Dla terenów o szczególnych wartościach przyrodniczych (ostoje, miejsca lęgowe rzadkich lub chronionych gatunków ptaków), po ich udokumentowaniu proponuje się wprowadzenie również innych form ochrony przyrody np. ochrony gatunkowej roślin lub zwierząt lub ochrony indywidualnej (Ustawa o ochronie przyrody);

- **obszary wymagające wzmożonej ochrony decydujące o funkcjonowaniu przyrody, bioróżnorodności ekosystemów oraz zachowaniu powiązań przyrodniczych:**
 - korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym i lokalnym;
 - kompleksy leśne;
 - obszary łąkowo-leśne w otoczeniu cieków wodnych;
 - obszary występowania gleb mułowo-torfowych i torfowych;
- **obszary których użytkowanie winno być podporządkowane określonym rygorom:**
 - gleb wysokich klas bonitacyjnych - IIIa-IIIb klasy bonitacyjnej gruntów ornych oraz III klasy bonitacyjnej użytków zielonych;
 - Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) występujących w utworach górnej jury i górnej kredy proponowanych do ochrony;
- **obszary i obiekty wymagające przebudowy, odtworzenia lub wzbogacenia wartości ekologicznych:**
 - rzeki: Warta, Liswarta i Kocinka wymagające zdecydowanej poprawy stanu czystości wód powierzchniowych. Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi jakości wód w tych rzekach powinna na terenie gminy spełniać normy dla I klasy czystości;
 - kompleksy leśne wymagają sukcesywnej przebudowy z uwagi na istniejące uszkodzenia spowodowane działalnością przemysłową, oraz dominację monokultur sosnowych;
 - "dzikie" składowiska wymagają likwidacji lub rekultywacji;
 - niszczące stawy wskutek zaniechania działalności hodowlanej (kompleks stawów w miejscowości Dubidze) wskazane do odtworzenia pierwotnej funkcji;
- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których obowiązują przepisy ustawy Prawo wodne.**

4) Zasady i warunki ochrony środowiska

W realizacji polityki przestrzennej niezbędne jest respektowanie następujących zasad ochrony środowiska:

- **obszary proponowane do objęcia ochroną konserwatorską:**
Za niezbędne działania należy uznać:
 - udokumentowanie istniejących przyrodniczych walorów krajobrazowych, uściślenie zasięgu terenów chronionych oraz proponowanych do ochrony konserwatorskiej;
 - określenie form ochrony przyrody oraz zasad ochrony i użytkowania tych terenów;
 - wykluczenie podejmowania działań powodujących dewastację walorów przyrodniczych, krajobrazowych tych terenów lub niezgodnych z wymogami ochrony środowiska;
 - utrzymanie kompleksów lasów państwowych w istniejącym leśnym użytkowaniu.
- **korytarze ekologiczne - obejmujące doliny rzek Warty, Liswarty, Kocinki i Pisi - decydujące o powiązaniach przyrodniczych, klimatycznych i wodnych.**
Dla obszarów tych wymagane jest:
 - ograniczenie lokalizacji nowych obiektów kubaturowych w obrębie obszarów jednoprocetowego przepływu wód wezbranych;
 - dążenie do uregulowania gospodarki wodno-ściekowej;
 - utrzymanie w istniejącym użytkowaniu łąk oraz stawów hodowlanych.
- **kompleksy leśne**
Wskazane jest:
 - utrzymanie ochronnego charakteru lasów (lasy grupy I-szej);
 - utrzymanie kompleksów leśnych i zadrzewień występujących w sąsiedztwie cieków wodnych;
 - zwiększenie odporności drzewostanów na zanieczyszczenia przemysłowe, zwiększenie ich biologicznej aktywności, różnorodności oraz estetycznych walorów krajobrazu szczególnie lasów w zasięgu proponowanego obszaru chronionego krajobrazu;
 - aby noworealizowane zalesienia uwzględniały uwarunkowania siedliskowe oraz pozwalały na kształtowanie zwartych przestrzennie obszarów aktywnych biologicznie.
- **obszary występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) proponowane do najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO).**
Ochronę jakości występujących zasobów wód wglębnych należy realizować poprzez wykluczenie obszarów z:
 - rolniczego wykorzystania ścieków komunalnych i gnojowicy;
 - wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych;
 - lokalizacji podmiotów gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną i usługową nie spełniającą wymogów ochrony środowiska oraz stanowiących zagrożenie dla wód wglębnych;
 - hodowli zwierząt w systemie bezściółowym.
- **obszary występowania kompleksów gleb o wysokiej wartości dla produkcji rolnej.**
Obszary te należy:
 - chronić przed zainwestowaniem oraz pozarolniczym przeznaczeniem;

- a ponadto: obszary występowania gleb organicznych chronić przed zmianą istniejących warunków wodnych.
- *obszary występowania udokumentowanych złóż surowców mineralnych.*
Obszary te należy:
 - chronić przed zainwestowaniem;
 - do czasu ich uruchomienia zachować w istniejącym użytkowaniu.

4.2. Polityka ochrony środowiska kulturowego

Obowiązek ochrony środowiska kulturowego wynika z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która ustala nadzór Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ) nad wszelkimi działaniami w obrębie obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

1) Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków:

- *Dworszowice Koście1ne - kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Michała Archanioła murowany, ok. 1830r. ul. Dobrowolskiego 18;*
- *Nowa Brzeźnica – dzwonnica przy kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela, murowana z XVw., ul. Zamkowa;*
- *Nowa Brzeźnica - cmentarz rzymsko-katolicki 1 poł. XIXw, ul. Zamkowa, w tym:*
 - *mur cmentarny murowany, 1 poł. XIXw.,*
 - *brama cmentarna murowana, 1836r.;*
- *Dubidze - zespół dworsko-parkowy (dwór z pocz. XX w) ul. Stawowa, w tym:*
 - *dwór murowany z pocz. XXw. - w obrębie zespołu dworsko-parkowego*
 - *park dworski z k. XIXw. - w obrębie zespołu dworsko-parkowego;*
- *Dworszowice Koście1ne - cmentarz rzymsko-katolicki pocz. XIXw.; ul. Dobrowolskiego 18.*

Obowiązuje:

- rygor bezwzględneho zachowania obiektów;
- wszelkie prace związane z przebudową, modernizacją oraz zmianą funkcji obiektów bądź naruszeniem starodrzewu wymagają zezwolenia WKZ;

Postępowanie z wymienionymi obiektami i terenami winno być zgodne z obowiązującymi przepisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2) Obszary i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- *Dworszowice Kościelne - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Michała Archanioła, ul. Dobrowolskiego 18, w tym:*
 - *plebania murowana z pocz. XXw.,*
 - *dzwonnica murowana z pocz. XIXw.,*
- *Nowa Brzeźnica - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela z XV-XXw., ul. Zamkowa, w tym:*
 - *kapliczka rzymsko-katolicka murowana z 1908r.,*
 - *plebania murowana z 1884r.,*
 - *kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Św. Jana Chrzciciela murowany z 1902-1910r.,*
 - *ogrodzenie kościelne, po 1910r.*
 - *cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki z XIIIw.,*
- *Nowa Brzeźnica – zespół cmentarny z XIXw., w tym:*
 - *kaplica cmentarna murowana - w obrębie cmentarza, XIXw.;*
- *Dubidze – otoczenie zespołu dworsko-pałacowego w Dubidzach, ul. Stawowa, XIX/XXw.;*
- *obręb Stara Brzeźnica (w lesie) - cmentarz żydowski XIXw.;*
- *Konstantynów - cmentarz ewangelicki, XIX/XXw.;*
- *Prusicko - cmentarz rzymsko-katolicki, 1940r.;*
- *Prusicko - cmentarz wojenny z I Wojny Światowej, 1914r.;*
- *Dworszowice Kościelne - cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki - w obrębie zespołu kościelnego p.w. św. Michała Archanioła, ul. Dobrowolskiego, XIVw.;*
- *Dubidze:*
 - *kuźnia murowana z pocz. XX w. ul. Stawowa, w obrębie zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków,*
 - *oficyna murowana, ul. Stawowa, w obrębie zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków,*
 - *spichlerz murowany z XIX/XXw., ul. Stawowa, w obrębie zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków,*

- *kapliczka rzymsko-katolicka murowana z XIX/XXw., przy drodze wojew. 483;*
- **Dworszowice Kościelne**
 - *kaplica murowana z XIX/XXw., ul. Dobrowolskiego;*
 - *chałupa drewniana ul. Strażacka 5, z ok. 1920r.*
- **Nowa Brzeźnica**
 - *kapliczka rzymsko-katolicka murowana z ok.1911r., ul.Kościuszki;*
- **Ważne Młyny - kapliczka rzymsko-katolicka murowana z XVIII/XIXw.**
- **Zimna Woda - dom drewniany nr 9 - z 1910r.**

Zalecenia:

- Wskazania do objęcia ochroną, wymienionych w ewidencji obiektów kultury na mocy prawa miejscowego;
- uaktualnienie stanu obiektów i opracowanie dokumentacji dla obiektów przeznaczonych do rozbiórki, według zasad określonych w przepisach szczególnych;
- ogrodzenie terenów cmentarzy;
- ochrona terenów cmentarzy przed zmianą użytkowania;

Postępowanie w granicach obszarów i obiektów zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

3) Licznie występujące stanowiska archeologiczne

(ok. 200 stanowisk), zaznaczone na mapie „Kierunków zagospodarowania przestrzennego”, miejsca skupisk stanowisk archeologicznych oznaczono jako rejon występowania stanowisk archeologicznych. W granicach rejonu występowania stanowisk archeologicznych, dopuszcza się przekształcenia terenu pod nadzorem archeologicznym. W przypadku odkrycia obiektów lub odsłonięcia nawarstwień kulturowych wymagane przeprowadzenie badań ratowniczych.

W celu ochrony stanowisk archeologicznych ustala się, w oparciu o przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków:

- *obowiązek powiadomienia o zamiarze podjęcia zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi odpowiednich służb archeologicznych oraz wstrzymania takich prac w przypadku natrafienia na*
- *obiekty o cechach zabytkowych na zasadach określonych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków;*
- *zapewnienie nadzorów archeologicznych w czasie prowadzenia prac ziemnych lub przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych, na zasadach określonych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków;*
- *przed przystąpieniem do prac naruszających strukturę gruntów należy wystąpić do WKZ o określenie szczegółowych warunków prowadzenia prac, wynikających z konieczności ochrony archeologicznej podziemnych warstw kulturowych.*

Postępowanie w granicach istniejących stanowisk archeologicznych i w rejonie występowania stanowisk archeologicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

4) Strefy ekspozycji przestrzennej

ochrona otoczenia i ekspozycji zabytków stanowiących dominanty krajobrazowe w Dubidzach, Nowej Brzeźnicy i Dworszowicach Kościelnych

Zalecenia:

- podporządkowanie wszelkich działań ekspozycji obiektów zabytkowych,
- ograniczenia wysokości nowych obiektów kubaturowych,
- porządkowanie zespołu dworsko-parkowego wraz z centrum wsi Dubidze, poprzez wyznaczenie obszaru wymagającego przekształceń lub rehabilitacji;

5) Historyczne układy przestrzenne

w miejscowościach: Nowa i Stara Brzeźnica, Prusicko, Wólka Prusicka ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Zalecenia:

- zachowanie linii zabudowy, podziałów parcelacyjnych i dostosowanie nowej zabudowy do gabarytów zabudowy istniejącej;
- uściślenie granic historycznych układów siedliskowych oraz zasad zabudowy zagospodarowania w trybie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- porządkowanie układu urbanistycznego miejscowości Nowa Brzeźnica, poprzez wyznaczenie obszaru wymagającego przekształceń lub rehabilitacji;

5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

1. Ustalenie celów rozwoju układu komunikacyjnego w powiązaniu z rozwojem przestrzennym gminy:
 - dostosowanie systemu komunikacyjnego do społecznych oczekiwań w zakresie ochrony wartości kulturowych, środowiska, kształtowania ładu przestrzennego;
 - dostosowanie sieci drogowej do potrzeb wzrastającego ruchu;
 - poprawa bezpieczeństwa ruchu;
 - likwidacja punktów krytycznych sieci;
 - dostosowanie dróg do odpowiednich standardów;
 - modernizacja i restrukturyzacja ciągów komunikacyjnych, których znaczenie będzie wzrastać;
 - zapewnienie powiązań układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym;
 - uzupełnienie i modernizacja powiązań wewnętrznych w obrębie gminy;
 - preferowanie ruchu rowerowego w przemieszczeniach na bliskie odległości;
 - zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców;
 - zapewnienie prawidłowej obsługi transportem publicznym.

2. Zasady rozwoju systemu komunikacyjnego

Układ kolejowy

- ochrona istniejących urządzeń i trasy kolejowej;
- zabezpieczenie rezerwy terenu minimum 100,0 m pod budowę drugiej pary torów po zachodniej stronie linii kolejowej Częstochowa Chorzew-Siemkowitz.

Układ drogowy

- zapewnienie drogom poprzez ich rozbudowę i modernizację odpowiednich parametrów technicznych i użytkowych;
- likwidowanie uciążliwości wynikających z ruchu tranzytowego poprzez realizację obwodnic w ciągach dróg krajowej i wojewódzkiej;
- zabezpieczenie rezerw terenu pod rozbudowę układu komunikacyjnego;
- zapewnienie bezpieczeństwa ruchu poprzez wydzielenie ruchu kołowego, budowę chodników, utwardzonych poboczy, wydzielenie tras rowerowych;
- modernizacja skrzyżowań;
- wszelka ingerencja w tereny drogowe wymaga uzgodnienia z właściwym zarządcą dróg;
- przy podziałach gruntów wykorzystywać dostępność do dróg o niższej klasie technicznej.

Ograniczać podziały nieruchomości, w przypadku braku dostępności do dróg publicznych poprzez system istniejącej komunikacji lokalnej;

- dla terenów budownictwa jednorodzinnego projektować wewnętrzny układ komunikacyjny z ograniczoną ilością włączeń do dróg publicznych o znaczeniu ponadlokalnym;
- zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych;
 - lokalizacja każdego nowego obiektu, rozbudowa, modernizacja lub zmiana sposobu użytkowania obiektu lub terenu powinna być uwarunkowana zapewnieniem na terenie inwestycji niezbędnej dla jej prawidłowego funkcjonowania ilości miejsc parkingowych;
 - w budownictwie jednorodzinym co najmniej 1 miejsce postojowe dla samochodów osobowych na 1 lokal mieszkalny;
 - w zabudowie usługowej i produkcyjnej liczba miejsc postojowych winna zapewniać w 100% potrzeby parkingowe na terenie nieruchomości na której planowana jest działalność;
- odnowa istniejących urządzeń i trasy kolejowej i zabezpieczenie terenu pod budowę drugiej pary torów wzdłuż linii kolejowej Częstochowa-Chorzew-Siemkowitz (po zachodniej stronie - pas szerokości ok. 100 m);
- preferowanie komunikacji autobusowej w przemieszczeniach średniego zasięgu.

3. Zasady funkcjonowania i zagospodarowania podstawowego układu drogowego

Kategoria drogi	Zalecenia	
Droga krajowa 42 Kluczborc-Brzeźnica-Radomsko	W obszarze zainwestowanym	Poza obszarem zainwestowanym
	zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy G	
	Realizacja północnej obwodnicy miejscowości Nowa Brzeźnica	Przestrzeganie zasad ograniczania lokalizacji zabudowy wzdłuż drogi
	Realizacja obwodnicy miejscowości Dworszowice Kościelne	
	Zabezpieczenie rezerwy terenu dla budowy obwodnic	
	Budowa chodników i ścieżek	Budowa utwardzonych poboczy i

	rowerowych głównie w miejscowościach Konstantynów, Kruplin	ścieżek rowerowych
	Zapewnienie odpowiednich parametrów oraz obciążeń drogi i mostów ze względu na aspekty obronne	
Droga wojewódzka 483 Częstochowa-Łask	zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy G	
	Realizacja zachodniej obwodnicy miejscowości Nowa Brzeźnica i Stara Brzeźnica	Przestrzeganie zasad ograniczania lokalizacji zabudowy wzdłuż drogi
	Zabezpieczenie rezerwy terenu dla budowy obwodnicy	Budowa utwardzonych poboczy, ewentualnie ścieżek rowerowych
	Zapewnienie odpowiednich parametrów drogi alternatywnej dla płatnej autostrady	
Droga wojewódzka 492 Kłobuck-Ostrowy - do drogi wojewódzkiej 483	Zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy G	
		Przestrzeganie zasad ograniczania lokalizacji zabudowy wzdłuż drogi
	Budowa chodników, ścieżek rowerowych, głównie w miejscowościach Kuźnica, Gojść	Budowa gruntowych poboczy, ewentualnie ścieżek rowerowych
Drogi powiatowe	Zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych min. klasy Z	
	Budowa chodników, utwardzonych poboczy, ewentualnie ścieżek rowerowych	Budowa gruntowych poboczy, ewentualnie ścieżek rowerowych

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Wody powierzchniowe

- utrzymanie istniejących stawów i zbiorników wodnych;
- rozwój malej retencji - realizacja zbiornika retencyjnego "Brzeźnica - Ważne Młyny" **zadania służącego ponadlokalnym celom publicznym (wynikającego z Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego)**;
- na obszarze projektowanego zbiornika Działoszyn (według Programu rządowego z 1977 roku) dopuszczenie realizacji budownictwa mieszkaniowego, letniskowego oraz usług i infrastruktury dla jego obsługi; wykluczenie realizacji dużych obiektów produkcyjnych i inżynierskich;
- ochrona przed zmianą zainwestowania obszarów zmeliorowanych.

2. Wody podziemne

- ochrona głównych zbiorników wód podziemnych górnej jury i górnej kredy przed zanieczyszczeniem poprzez właściwe rozwiązania gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami;
- wykorzystanie wód podziemnych do zbiorowego zaopatrzenia w wodę odbiorców w gminie.

3. Zaopatrzenie w wodę

Jako zasadnicze źródło zaopatrzenia w wodę pitną ustala się wykorzystanie istniejących sieci i urządzeń wodociągowych. Dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejących sieci i urządzeń wodociągowych. Wymagane jest zapewnienie wody do zewnętrznego gaszenia pożaru.

W sytuacji uzasadnionej ekonomicznie lub technicznie dopuszcza się realizację indywidualnych ujęć wód podziemnych, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

4. Gospodarka ściekowa

Wymagane jest odprowadzenie ścieków sanitarnych do gminnego systemu kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem jako rozwiązania tymczasowego, do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej gromadzenia ścieków w bezodpływowych zbiornikach do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych i ich wywożenie do punktu zlewnego;

Docelowo przewiduje się realizację oczyszczalni ścieków w następujących miejscowościach:

- w Nowej Brzeźnicy dla obsługi zwartej zabudowy: Nowej i Starej Brzeźnicy, Kruplina; odbiornik ścieków oczyszczonych - rzeka Pisia powyżej projektowanego zbiornika retencyjnego (wybrana dla oczyszczalni technologia winna gwarantować zachowanie wysokiej klasy czystości wody w odbiorniku);
- w Dubidzach dla obsługi: zwartej zabudowy Dubidz, Kolonii Dubidze i Pieńków Dubidzkich; odbiornik ścieków oczyszczonych rzeka Pisia w rejonie kompleksów stawów hodowlanych (wymagania odnośnie technologii oczyszczania ścieków j.w.);
- w Dworszowicach Kościelnych dla obsługi: zwartej zabudowy Dworszowic Kościelnych, Kolonii i

- Konstantinowa; odbiornik ścieków oczyszczonych - ciek bez nazwy, prawy dopływ Warty;
- w Wólce Prusickiej dla obsługi: zwartej zabudowy Wólki Prusickiej, Kuźnicy, Ważnych Młynów; odbiornik ścieków oczyszczonych - rzeka Kocinka;
- w Prusicku dla obsługi zwartej zabudowy wsi; odbiornik ścieków oczyszczonych rzeka Warta.

W pierwszym etapie wskazana jest realizacja oczyszczalni ścieków w Nowej Brzeźnicy.

Na terenie gminy wyznacza się miejscowości:

- wskazane do skanalizowania: Nowa i Stara Brzeźnica, Dubidze, Dworszowice Kościelne, Wólka Prusicka i Prusicko, Pieńki Dubidzkie, Konstantynów, Kuźnica;
- w pozostałych miejscowościach, ścieki winny być gromadzone w bezodpływowych zbiornikach do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych i wywożone do oczyszczalni lub winny być oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków;

Uszczegółowienie granic terenów do skanalizowania nastąpi poprzez określenie granic aglomeracji zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012r. poz. 145 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz.U. z 2010r. Nr137 poz.922).

Dla terenów ofertowych i terenów budownictwa rekreacyjnego sposób unieszkodliwiania cieków będzie zależny od lokalizacji tych terenów. Mogą one być obsługiwane przez system kanalizacji poszczególnych wsi lub przez zastosowanie urządzeń indywidualnych.

Odprowadzenie ścieków produkcyjnych winno następować zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych.

5. Wody opadowe

Dla odprowadzenia wód opadowych wprowadza się następujące zasady i warunki:

- **wody opadowe i roztopowe winny być odprowadzane na własny teren nieutwardzony, z dopuszczeniem: zastosowania rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód w obrębie nieruchomości lub odprowadzenia nadmiaru wód do kanalizacji deszczowej,**
- **rozwiązania z zakresu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych muszą zabezpieczać czystość wód odbiorników,**
- **odprowadzenie i oczyszczenie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg i parkingów – zgodnie z przepisami o drogach publicznych,**
- **wody opadowe i roztopowe z powierzchni narażonych na zanieczyszczenia wymagają oczyszczenia do poziomu określonego w odrębnych przepisach, a rozwiązania z zakresu odprowadzenia wód muszą zabezpieczać czystość wód odbiorników.**

6. Gospodarka odpadami

Postępowanie z odpadami – zgodnie z przepisami Ustawy o odpadach, po uzyskaniu wymaganych decyzji i przy uwzględnieniu następujących zasad:

- odpady socjalno-bytowe gromadzone w szczelnych pojemnikach i okresowo wywożone na urządzone składowisko odpadów komunalnych,
- w przypadku powstawania odpadów z grupy niebezpiecznych wymagane jest ich selektywne gromadzenie w wydzielonych miejscach, z użyciem pojemników i przekazywanie podmiotom posiadającym właściwe zezwolenie na prowadzenie działalności w/z gospodarowania tymi odpadami.
- Docelowo, w perspektywie, przewiduje się budowę gminnego składowiska odpadów wraz z zakładem przetwórstwa odpadów (teren ofertowy w Dworszowicach Kościelnych);

7. Elektroenergetyka

Priorytetem w rozwoju gospodarki elektroenergetycznej w granicach gminy jest:

a) zapewnienie dostaw do wszystkich odbiorców, co wymaga:

- rozbudowy istniejącej infrastruktury poprzez:

- **lokalizację nowych stacji transformatorowych wraz z liniami zasilającymi jak również modernizację istniejących sieci i urządzeń elektroenergetycznych**

- zapewnienie pełnego dostępu do sieci producentom i odbiorcom energii;

- utrzymania właściwych warunków eksploatacji i bezpieczeństwa poprzez wprowadzenie ograniczeń w zagospodarowaniu terenów w sąsiedztwie:

- **linii elektroenergetycznych 110 kV, poprzez lokalizację zabudowy i zagospodarowanie terenu w sposób gwarantujący zachowanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, lokalizacja turbin wiatrowych w pobliżu linii elektroenergetycznej 110 kV wymaga spełnienia wymogów obowiązujących norm i przepisów odrębnych,**
- **napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, poprzez lokalizację zabudowy i zagospodarowanie terenów w sposób gwarantujący zachowanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;**

b) zapewnienie zrównoważonego rozwoju, co wymaga:

- oszczędzania energii (modernizacja infrastruktury, termomodernizacja zabudowy, technologie energooszczędne);
- ograniczenia emisji do atmosfery zanieczyszczeń powstających w procesie wytwarzania energii;
- wspierania stosowania odnawialnych i niekonwencjonalnych źródeł energii poprzez możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym realizacji elektrowni wiatrowych.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie promowania energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii na wewnętrznym rynku energetycznym zaowocowała zobowiązaniem Polski by część energii elektrycznej wytwarzanej na jej terenie pochodziła z czystych ekologicznie źródeł odnawialnych. Przyjęta przez rząd i parlament RP w 2001 r. „Strategia rozwoju energetyki odnawialnej” zakłada konieczne do osiągnięcia minimalne poziomy procentowego udziału energii z zasobów naturalnych. Aby je wypełnić niezbędne są nowe inwestycje m.in. w energetykę wiatrową, która jest podstawowym środkiem do pozyskiwania takiej energii – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2000 r. w sprawie obowiązku zakupu energii elektrycznej ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz zakresu tego obowiązku.

Zakładane lokalizacje siłowni wiatrowych w rejonie centralnym gminy (w pobliżu wsi: Konstantynów, Dworszowice Kościelne, Dubidze, Stara Brzeźnica), jako źródła pozyskiwania odnawialnej energii elektrycznej, jest korzystne z uwagi na warunki wiatrowe oraz jako mniej szkodliwe dla środowiska w stosunku do rozwiązań konwencjonalnych (brak zanieczyszczenia powietrza, uniknięcie zmian stosunków wodnych i podgrzewania wód powierzchniowych, brak odpadów, itp.).

Powyższe kierunki rozwoju gospodarki elektroenergetycznej powinny znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich programach i planach gminy.

Wytyczne dla rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej na terenie gminy

Zasilanie w energię elektryczną jest jednym z ważniejszych czynników decydujących o rozwoju gminy.

Układ sieci oraz lokalizacja GPZ-tów pozwalają na pełne zaopatrzenie wszystkich istniejących, a poprzez projektowane sieci i urządzenia - nowych, przewidywanych w studium odbiorców w energię elektryczną.

Dla zasilenia nowych terenów przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy należy wykorzystać istniejące i projektowane stacje transformatorowe 15/0,4kV w oparciu o istniejący układ sieciowy.

Rozbudowę i modernizację sieci 15 kV na terenie gminy Nowa Brzeźnica należy prowadzić sukcesywnie na obszarach istniejących, dotąd nie zabudowanych i na obszarach nowych.

W perspektywie najbliższych lat planuje się budowę:

- nowych stacji transformatorowych wraz z liniami zasilającymi jak również modernizację istniejących urządzeń elektroenergetycznych.
- zespołów siłowni wiatrowych, z których energia elektryczna będzie przesyłana liniami kablowymi SN do istniejącego i projektowanego GPZ-tu (wymagającego niezbędnej rozbudowy w zależności od wielkości produkowanej energii).

Na rysunku studium określono:

- obszary lokalizacji siłowni wiatrowych i elektrowni wodnych, dla których realizacji obowiązują wytyczne i przepisy odrębne, związane między innymi, z ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego przewiduje się realizację elektrowni wodnych w Kuźnicy (na rysunku studium zaznaczono ich orientacyjną lokalizację).

SW – OBSZARY LOKALIZACJI SIŁOWNI WIATROWYCH

służące funkcjom związanym z ponadgminną i gminną gospodarką elektroenergetyczną, zlokalizowane w strefie terenów otwartych – STREFA Va – tereny rolne z dopuszczeniem realizacji urządzeń infrastruktury technicznej (pełniącej jednocześnie z uwagi na wprowadzony w jej obrębie zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi strefę ochronną);

Zasady zagospodarowania terenów:

- przeznaczenie podstawowe:

lokalizacja zespołów (parków) siłowni wiatrowych wraz z przynależną infrastrukturą i komunikacją,

- przeznaczenie dopuszczalne: sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, uprawy rolnicze, drogi obsługujące, maszty pomiarowe do prędkości wiatru, możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń do

wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną;

Zakazuje się:

**zakładania nowych zadrzewień i zalesień,
realizacji obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
realizacji nowych budowli rolniczych oraz zabudowy niezwiązanej z elektrowniami wiatrowymi, z dopuszczeniem lokalizacji zabudowy niemieszkalnej w granicach terenów SW w odległości minimum 300 m od siłowni wiatrowych i pod warunkiem ograniczenia wysokości obiektów do 5m;**

Do czasu realizacji elektrowni wiatrowych – utrzymuje się rolnicze wykorzystywanie terenu z dopuszczeniem lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz z możliwością realizacji obiektów i urządzeń do wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną;

Uszczegółowienie lokalizacji siłowni wiatrowych i lokalizacji obiektów i urządzeń do wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną, nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;

Parametry siłowni wiatrowych: w zależności od przyjętych technologii i uwarunkowań terenowo-środowiskowych, dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych o łącznej mocy przekraczającej 100 kW – w tym o mocy poszczególnych siłowni do 3,5 MW;

Gabaryty siłowni wiatrowych w zależności od przyjętych technologii i uwarunkowań terenowo-środowiskowych: maksymalna całkowita wysokość skrajnego punktu skrzydła w pozycji pionowej: do 200m nad poziomem terenu;

Gabaryty masztów pomiarowych do prędkości wiatru – wysokość nie większa niż 200m n.p.t.;

Gabaryty obiektów i urządzeń do wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną warunkiem realizacji inwestycji jest ich sytuowanie w formie zespołów obiektów o całkowitej wysokości konstrukcji nie większej niż 4m;

Warunkiem lokalizacji obiektów siłowni wiatrowych jest:

- **zachowanie przepisów odrębnych, w tym szczególnie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska,**
- **uwzględnienie uwarunkowań fizjograficznych,**
- **doprecyzowanie miejsca lokalizacji poszczególnych turbin, ze szczególnym uwzględnieniem tras migrujących populacji awifauny i chiropterofauny,**
- **wymóg lokalizacji turbin wiatrowych w odległości minimum 500m od budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi w tym siedlisk rolnych, przy spełnieniu wymogów obowiązujących norm i przepisów odrębnych – ze szczególnym uwzględnieniem przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz w sposób gwarantujący, że działalność instalacji zarówno w porze dziennej jak i nocnej nie przekroczy dopuszczalnych poziomów hałasu,**
- **odpowiednie zabezpieczenie środowiska i ludzi przed szkodliwym wpływem inwestycji w/g obowiązujących norm i przepisów odrębnych;**

Wszystkie stałe lub tymczasowe obiekty budowlane o wysokości 50,0 m npt i więcej, zgodnie z przepisami odrębnymi, podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, (lub ich przyszłych odpowiedników) i oznakowaniu.

8. Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie w gaz sieciowy w oparciu o projektowany gazociąg wysokoprężny z rejonu Częstochowy poprzez Kłobuck, Miedźno, Władysławów do Nowej Brzeźnicy.

Konieczne opracowanie koncepcji gazyfikacji gminy w oparciu o w/w założenie.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego przewiduje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Nowa Brzeźnica-Olesno (z uwagi na brak projektów przebiegu gazociągu, na rysunku studium zaznaczono jego orientacyjny przebieg).

9. Telekomunikacja

Dla poprawy poziomu życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej gminy ustala się:

- **utrzymanie istniejącej, rozbudowę oraz budowę nowej infrastruktury telekomunikacyjnej zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Prawo telekomunikacyjne oraz w ustawie o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;**
- **rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformacyjnych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie;**
- **podporządkowanie na terenach chronionych lub wskazanych do ochrony lokalizacji urządzeń telekomunikacyjnych zasadom ochrony;**
- **stopniowe objęcie terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym,**

połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej.

7. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI

W granicach administracyjnych gminy Nowa Brzeźnica nie przewiduje się przeprowadzenia procesu scaleń i podziałów nieruchomości, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie o gospodarce nieruchomościami.

8. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH WIELKOPOWIERZCHNIOWYCH

W granicach administracyjnych gminy Nowa Brzeźnica nie przewiduje się lokalizacji handlowych obiektów wielkopowierzchniowych.

9. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ O ZNACZENIU LOKALNYM

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do obszarów przestrzeni publicznej zalicza się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Na terenie gminy Nowa Brzeźnica do takich terenów należy zaliczyć istniejące tereny usług publicznych, w tym tereny sportu i rekreacji oraz ogólnodostępne tereny usług, w tym szczególnie: handlu i gastronomii.

W miejscowości Ważne Młyny wskazano nowe obszary przestrzeni publicznej dla potrzeb rekreacji otwartej i projektowanego rekreacyjnego zbiornika wodnego;

W granicach przestrzeni publicznych w ustaleniach planu miejscowego wymagane jest wprowadzenie odrębnych zasad zagospodarowania mających na celu podniesienie jakości tych miejsc (wyglądu przestrzeni publicznej) oraz zapewniających możliwość nawiązywania kontaktów społecznych; wymagane jest również zapewnienie dostępu do tych miejsc osobom niepełnosprawnym.

10. OBSZARY OBJĘTE OBOWIĄZKIEM SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Obszary wskazane do objęcia miejscowym planem zagospodarowanie przestrzennego (m.p.z.p.), w granicach oznaczonych na rysunkach - Kierunki polityki przestrzennej.

1. Cały obszar gminy Nowa Brzeźnica jest położony w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zmiana planu miejscowego winna być sporządzona w przypadku:
 - utworzenia terenu górniczego lub konieczności poszerzenia terenów cmentarza,
 - planowanej inwestycji powodującej konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na inne cele na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
2. Obszary na których przewidziana jest lokalizacja zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym, w tym m.innymi:
 - budowa obwodnicy w ciągu dróg: nr 42 (krajowej) oraz nr 483 (wojewódzkiej),
 - planowana realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Nowa Brzeźnica-Olesno,
 - planowane elektrownie wodne w Kuźnicy,
 - projektowany zbiornik retencyjny „Brzeźnica-Ważne Młyny”,
 - proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu „Pajęczańsko-Gidelski”.
3. Obszary na których wymagane jest kompleksowe rozwiązanie zagospodarowania terenu, uzbrojenia, obsługi komunikacyjnej:
 - obszary dla zorganizowanej działalności inwestycyjnej;
 - osiedla zabudowy zorganizowanej;
 - tereny działalności produkcyjnej.
4. Obszary wskazane do opracowania m.p.z.p. ze względu na istniejące uwarunkowania:
 - tereny wskazane do porządkowania układów urbanistycznych:
 - zespół dworsko-parkowy wraz z centrum wsi Dubidże,
 - historyczne układy siedlisk wiejskich - Nowa Brzeźnica,
 - tereny rozwojowe dla zabudowy mieszkaniowej w Nowej i Starej Brzeźnicy, Dubidzach, Dworszowicach Kościelnych, Kuźnicy, Wólce Prusickiej;
 - tereny proponowane dla rozwoju funkcji rekreacyjnej i pensjonatowej w Prusicku - Rybakach, i Prusicku - Rzędowie;

- tereny wskazane dla potrzeb rekreacji otwartej i projektowanego rekreacyjnego zbiornika wodnego;
- **tereny wskazane dla potrzeb realizacji zespołów siłowni wiatrowych SW oraz obiektów i urządzeń do wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną;**
- **tereny związane z zagospodarowaniem w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.**

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

W obrębie terenów szczególnego zagrożenia powodzią dla rzeki Warty, Liswarty i Pisi określonego wg. „Studium ochrony przeciwpowodziowej” sporządzonego przez Dyrektora RZGW w Poznaniu podporządkowanie wszelkich działań przepisom ustawy Prawo wodne.

Dla tych obszarów należy maksymalnie ograniczać lokalizację nowej zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, ze względu na ich bezpieczeństwo, a także ograniczać inwestowanie, ze względu na możliwość wystąpienia strat materialnych.

Na etapie sporządzania planu miejscowego w granicach występowania terenów szczególnego zagrożenia powodzią, wymagane będzie wprowadzenie w porozumieniu z RZGW ustaleń mających na celu zminimalizowanie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla projektowanej zabudowy oraz wyeliminowanie utrudnień w przepływie wód powodziowych.

W granicach administracyjnych gminy Nowa Brzeźnica nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych ustalone zgodnie z art.110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006r. Nr 129 poz.902 z późn.zm.).

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach administracyjnych gminy Nowa Brzeźnica nie występują obiekty lub obszary wymagające wyznaczenia w złożu kopaliny filara ochronnego.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach administracyjnych gminy Nowa Brzeźnica nie występują ustanowione pomniki zagłady.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

W granicach opracowania, do terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji można zaliczyć tereny wskazane do porządkowania układów urbanistycznych:

- zespół dworsko-parkowy wraz z centrum wsi Dubidze,
- historyczne układy siedlisk wiejskich - Nowa Brzeźnica,

Terenami wymagającymi rekultywacji są tereny wyrobisk górniczych.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach administracyjnych gminy Nowa Brzeźnica do terenów zamkniętych zaliczono tereny kolejowe. Są to tereny związane z funkcjonowaniem linii kolejowej: Częstochowa – Chorzew Siemkowice – Gdynia.

Wydawanie decyzji dotyczących zabudowy i zmiany zagospodarowania terenu w granicach terenów zamkniętych nie należy do kompetencji organów gminy.

Dla terenu zamkniętego nie opracowuje się też miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Lokalizacja zabudowy i zmiana zagospodarowania terenu wzdłuż terenów kolejowych winna się odbywać z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007r. Nr 16 poz. 94 z późn.zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej a także sposobu urządzenia i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. Nr 153 poz.955).

16. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Ze względu na położenie gminy Nowa Brzeźnica w obszarze głównych zbiorników wód podziemnych – w utworach górnej jury (GZWP-326, Częstochowa E oraz GZWP-408 – Niecka Miechowska NW) szczególnie istotny jest brak: wprowadzenia obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zgodnie z art.59 ustawy Prawo wodne. Brak jest też ustanowionych stref ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych oraz zatwierdzonych warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty.

Brak też prawnej ochrony dolin rzek na całym ich przebiegu jako terenów stanowiących ciągi ekologiczne.

17. UZASADNIENIE

1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Rozwiązania przyjęte w niniejszej zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica:

- 1) uwzględniają zmiany w przepisach zaistniałych po uchwaleniu dotychczas obowiązującego Studium,
- 2) uwzględniają ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio do obszaru gminy Nowa Brzeźnica,
- 3) uwzględniają ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Nowa Brzeźnica, które stanowiły uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 4) uwzględniają uwarunkowania wymienione w art.10 ust.1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które zostały omówione szczegółowo w części I tekstu Studium,
- 5) uwzględniają złożone wnioski dotyczące zmian w zagospodarowaniu terenów gminy Nowa Brzeźnica złożone przez poszczególne jednostki organizacyjne oraz poszczególnych właścicieli nieruchomości,
- 6) zachowują zaistniałe zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w tym: ustalenia dotychczasowych planów miejscowych oraz wydane pozwolenia na budowę,
- 7) zostały sporządzone z zakresem określonym w art.10 ust.2 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zostały zawarte w części tekstu Studium oraz na rysunku Studium,
- 8) zapewniają zgodność ze sporządzonym równoległym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w gminie Nowa Brzeźnica dla potrzeb lokalizacji siłowni wiatrowych w strefie terenów otwartych rejonie miejscowości Dworszowice Kościelne, Dubidze, Stara Brzeźnica, Konstantynów.

2. Synteza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica

Zmiana studium została podjęta na podstawie uchwały nr 131/XXVII/2010 Rady Gminy w Nowej Brzeźnicy z dnia 22 czerwca 2010 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica”.

Zmiana obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy przyjętego uchwałą Nr 34/VI/03 Rady Gminy Nowa Brzeźnica z dnia 30 września 2003r. w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica, została opracowana w formie ujednoczonego projektu studium, zgodnie z §8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. Nr 118, poz.1233).

Przesłanką podjęcia tej uchwały było stworzenie możliwości dla działań związanych z rozwojem energetyki ze źródeł odnawialnych, poprzez wskazanie w Studium obszarów dla lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z określeniem zasad ich lokalizacji. W granicach wyznaczonych obszarów dla lokalizacji elektrowni wiatrowych dopuszcza się możliwość realizacji obiektów i urządzeń do wytwarzania energii w oparciu o energię słoneczną. Realizacja farmy wiatrowej przyniesie znaczne korzyści z tytułu podatków od nieruchomości i dzierżawy gruntu, przełoży się bezpośrednio na zwiększenie dochodów do budżetu gminy i pośrednio na poprawę warunków społeczno-gospodarczych gminy. Dodatkowo realizacja inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej stanowi element proekologicznej polityki unijnej zmierzającej m.in. do ograniczenia emisji dwutlenku węgla oraz zahamowania procesów globalnego ocieplenia.

W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica:

- a) zachowano tereny wskazane do zabudowy w dotychczas obowiązującym studium,
- b) wprowadzono nowe tereny inwestycyjne – tereny wskazane dla potrzeb lokalizacji siłowni wiatrowych w strefie terenów otwartych rejonie miejscowości Dworszowice Kościelne, Dubidze, Stara i Nowa Brzeźnica, Konstantynów,
- c) przeprowadzono weryfikację dotychczasowego podziału terenów rolnych na tereny chronione przed zabudową i dopuszczalne do zabudowy oraz na tereny wskazane do zalesienia,
- d) uwzględniono zadania publiczne o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego

Obszar objęty zmianą studium (*w granicach terenów wskazanych dla potrzeb siłowni wiatrowych*) nie wyróżnia się i nie wymaga ochrony ze względu na istniejące walory przyrodnicze lub krajobrazowe, i nie jest istotny ze względu na występowanie powiązań przyrodniczych. W granicach obszaru objętego zmianą studium nie występują obszary objęte szkodliwym oddziaływaniem na środowisko mogące ograniczać sposób zagospodarowania poszczególnych terenów.

W granicach obszaru objętego zmianą studium do obiektów i obszarów chronionych na podstawie ustaw szczególnych należy zaliczyć:

- stanowiska archeologiczne,
- grunty rolne III klasy.

Przewodniczący Rady Gminy

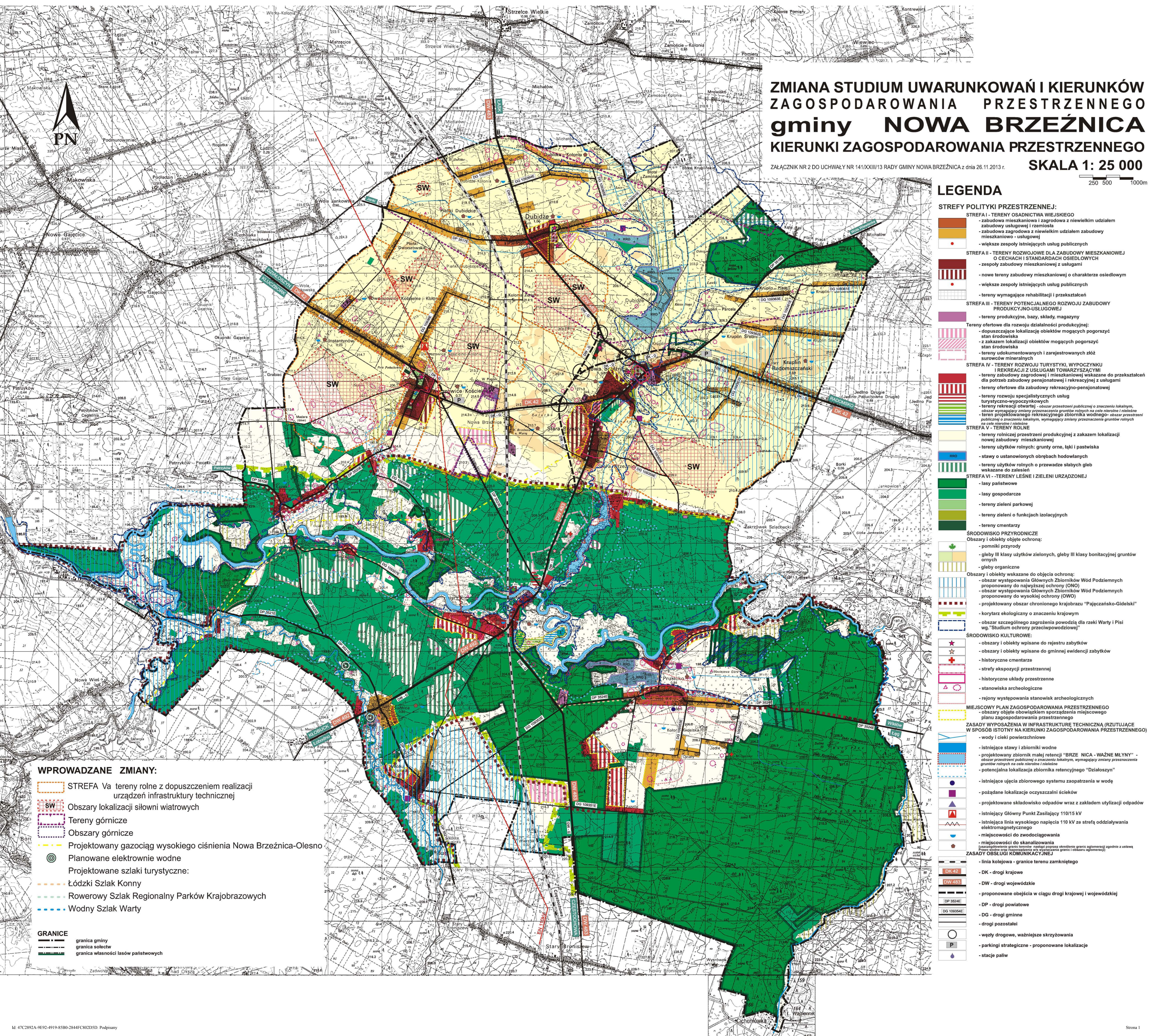
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO gminy **NOWA BRZEŹNICA**

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR 141/XXIII/13 RADY GMINY NOWA BRZEŹNICA z dnia 26.11.2013 r.

SKALA 1: 25 000

250 500 1000m

LEGENDA

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ:

- STREFA I - TERENY OSADNICTWA WIEJSKIEGO**
 - zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa z niewielkim udziałem zabudowy usługowej i rzemiosła
 - zabudowa zagrodowa z niewielkim udziałem zabudowy mieszkaniowej - usługowej
 - większe zespoły istniejących usług publicznych
- STREFA II - TERENY ROZWOJOWE DLA ZABUDOWY MIESZKANIWEJ O CECHACH I STANDARDACH OSIEDLOWYCH**
 - zespoły zabudowy mieszkaniowej z usługami
 - nowe tereny zabudowy mieszkaniowej o charakterze osiedlowym
 - większe zespoły istniejących usług publicznych
 - tereny wymagające rehabilitacji i przekształceń
- STREFA III - TERENY POTENCJALNEGO ROZWOJU ZABUDOWY PRODUKCYJNO-USŁUGOWEJ**
 - tereny produkcyjne, bazy, składy, magazyny
 - Tereny ofertowe dla rozwoju działalności produkcyjnej:
 - dopuszczające lokalizację obiektów mogących pogorszyć stan środowiska
 - z zakazem lokalizacji obiektów mogących pogorszyć stan środowiska
 - tereny udokumentowanych i zarejestrowanych złóż surowców mineralnych
- STREFA IV - TERENY ROZWOJU TURYSTYKI, WYPOCZYNKU I REKREACJI Z USŁUGAMI TOWARZYSZĄCYMI**
 - tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej wskazane do przekształceń dla potrzeb zabudowy pensjonatowej i rekreacyjnej z usługami
 - tereny ofertowe dla zabudowy rekreacyjno-pensjonatowej
 - tereny rozwoju specjalistycznych usług turystyczno-wypoczynkowych
 - tereny rekreacji otwartej - obszar przestrzeni publicznej o znaczeniu lokalnym, obszar wymagający zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne
 - teren projektowanego rekreacyjnego zbiornika wodnego - obszar przestrzeni publicznej o znaczeniu lokalnym, wymagający zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne
- STREFA V - TERENY ROLNE**
 - tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z zakazem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej
 - tereny użytków rolnych: grunty orne, łąki i pastwiska
 - stawy o ustanowionych obrzebach hodowlanych
 - tereny użytków rolnych o przewadze słabych gleb wskazane do zalesień
- STREFA VI - TERENY LEŚNE I ZIELENI URZĄDZONEJ**
 - lasy państwowe
 - lasy gospodarcze
 - tereny zieleni parkowej
 - tereny zieleni o funkcjach izolacyjnych
 - tereny cmentarzy
- ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE**
Obszary i obiekty objęte ochroną:
 - pomniki przyrody
 - gleby III klasy użytków zielonych, gleby III klasy bonitacyjnej gruntów ornych
 - gleby organiczne
- Obszary i obiekty wskazane do objęcia ochroną:
 - obszar występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych proponowany do najwyższej ochrony (ONGO)
 - obszar występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych proponowany do wysokiej ochrony (OWO)
 - projektowany obszar chronionego krajobrazu "Pajęcznia-Gidelski"
 - korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym
 - obszar szczególnego zagrożenia powodzią dla rzeki Warty i Pisy wg "Studium ochrony przeciwpowodziowej"
- ŚRODOWISKO KULTUROWE:**
 - obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków
 - obszary i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
 - historyczne cmentarze
 - strefy ekspozycji przestrzennej
 - historyczne układy przestrzenne
 - stanowiska archeologiczne
 - rejon występowania stanowisk archeologicznych
- MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**
obszary objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- ZASADY WYPOSAŻENIA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ (RZUTUJĄCE W SPÓSOB ISTOTNY NA KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO)**
 - wody i ciekły powierzchniowe
 - istniejące stawy i zbiorniki wodne
 - projektowany zbiornik małej retencji "BRZEŹNICA - WAŻNE MŁYNY" - obszar przestrzeni publicznej o znaczeniu lokalnym, wymagający zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne
 - potencjalna lokalizacja zbiornika retencyjnego "Działoszyn"
 - istniejące ujęcia zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę
 - pożądane lokalizacje oczyszczalni ścieków
 - projektowane składowisko odpadów wraz z zakładem utylizacji odpadów
 - istniejący Główny Punkt Zasilający 110/15 kV
 - istniejąca linia wysokiego napięcia 110 kV ze strefą oddziaływania elektromagnetycznego
 - miejscowości do zwodociągowania
 - miejscowości do skanalizowania (obszary objęte obowiązkiem wyznaczenia granic aglomeracji zgodnie z ustawą Prawo wodne oraz rozporządzenia w sprawie wyznaczenia granic i obszarów aglomeracji)
- ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ**
 - linia kolejowa - granice terenu zamkniętego
 - DK - drogi krajowe
 - DW - drogi wojewódzkie
 - proponowane obejścia w ciągu drogi krajowej i wojewódzkiej
 - DP - drogi powiatowe
 - DG - drogi gminne
 - drogi pozostałe
 - węzły drogowe, ważniejsze skrzyżowania
 - parkingi strategiczne - proponowane lokalizacje
 - stacje paliw

WPROWADZANE ZMIANY:

- STREFA Va tereny rolne z dopuszczeniem realizacji urządzeń infrastruktury technicznej
- Obszary lokalizacji siłowni wiatrowych
- Tereny górnicze
- Obszary górnicze
- Projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia Nowa Brzeźnica-Olesno
- Planowane elektrownie wodne
- Projektowane szlaki turystyczne:
 - Łódzki Szlak Konny
 - Rowerowy Szlak Regionalny Parków Krajobrazowych
 - Wodny Szlak Warty

GRANICE

- granica gminy
- granica sołectw
- granica własności lasów państwowych

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr 141/XXIII/13
Rady Gminy Nowa Brzeźnica
z dnia 26 listopada 2013 r.

Rozstrzygnięcie Rady Gminy Nowa Brzeźnica o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wyłożonego do publicznego wglądu od dnia 17 czerwca do dnia 29 lipca 2013 roku, nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Nowa Brzeźnica.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Nowa Brzeźnica rozstrzyga o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zawartych w dokumentacji prac planistycznych – „Wykaz uwag zgłoszonych na podstawie art. 11 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Brzeźnica”.

Nie uwzględnia się uwagi Pana Grzegorza Pucha złożonej w dniu 18 lipca 2013 r. dotyczącej: Cyt. „W dokumencie zmiany studium mówi się o korzyściach finansowych realizacji farmy wiatrowej dla budżetu gminy, uzupełnić tekst o zagrożenia (wzrost cen prądu, niekorzystna sytuacja dla zwykłych mieszkańców) i inne zagrożenia.”

Nieuwzględnienie uwagi wynika z tego, że Studium, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Zagrożenia w zakresie wzrostu cen prądu czy niekorzystnej sytuacji dla mieszkańców, przedsiębiorców czy wzrost cen towarów i usług nie wchodzą w zakres studium.

Należy również dodać, iż wprowadzenie zmiany w studium w zakresie wskazania lokalizacji elektrowni wiatrowych jest dopiero pierwszym elementem prowadzonych procedur formalnoprawnych, zmierzających do realizacji planowanego przedsięwzięcia. Niezbędne będzie również opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego również będzie prowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jak również uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla lokalizacji wymienionej farmy wiatrowej. Na wszystkich tych etapach postępowania będzie możliwe wprowadzenie, jeśli okaże się to konieczne, dodatkowych zasad realizacji przedmiotowej inwestycji, umożliwiających ograniczenie lub wyeliminowanie niektórych niekorzystnych sposobów oddziaływania farmy wiatrowej na środowisko.

W świetle powyższego uzasadnione jest nieuwzględnienie powyższej uwagi.

Załącznik do załącznika Nr 3 do Uchwały Nr 141/XXIII/13
 Rady Gminy Nowa Brzeźnica
 z dnia 26 listopada 2013 r.

**WYKAZ UWAG ZGŁOSZONYCH NA PODSTAWIE ART.11 PKT 11 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003R.
 O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM DO WYŁOŻONEGO DO PUBLICZNEGO WGLĄDU PROJEKTU
 ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWA BRZEŹNICA**

Lp	Data wpływu uwagi	Nazwisko i imię; nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu studium dla nieruchomości, której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcia wójta w sprawie rozpatrzenia uwagi		Rozstrzygnięcie Rady Gminy załącznik do uchwały nr 141/XXIII/13.z dnia26.11.2013		uwagi
						uwaga uwzględniona	uwaga nie uwzględniona	uwaga uwzględniona	uwaga nie uwzględniona	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	18.07.2013	Puch Grzegorz Dworszowice Kościelne ul. Dobrowolskiego 6	W dokumencie zmiany studium mówi się o korzyściach finansowych realizacji farmy wiatrowej dla budżetu gminy, uzupełnić tekst o zagrożenia (wzrost cen prądu, niekorzystna sytuacja dla zwykłych mieszkańców) i inne zagrożenia.	nie podano	nie podano		+		+	Nieuwzględnienie uwagi wynika z tego, że Studium określa kierunki przekształceń struktury przestrzennej i ogólne zasady zagospodarowania obszarów, a nie zagrożenia w zakresie wzrostu cen prądu czy niekorzystnej sytuacji dla mieszkańców, przedsiębiorców czy wzrost cen towarów i usług.